

AS “ATTĪSTĪBAS FINANŠU INSTITŪCIJA ALTUM”

PAZIŅOJUMS PAR KORPORATĪVO PĀRVALDĪBU
par gadu, kas noslēdzās 2024.gada 31.decembrī

Satura rādītājs

Vispārējā informācija.....	3
Stratēģija 2025-2027.....	4
Stratēģija 2022-2024.....	5
<i>Finanšu un nefinanšu mērķi .....</i>	<i>6</i>
<i>Kopējais ieguldījums tautsaimniecībā.....</i>	<i>10</i>
Iekšējās kontroles un risku pārvaldības sistēma	11
Iekšējā kontrole.....	11
Risku pārvaldība.....	12
Neatkarīga revīzija.....	13
Ieguldījums ilgtspējā.....	14
<i>Būtiskuma matrica.....</i>	<i>15</i>
<i>Ilgspējīgs finansējums.....</i>	<i>16</i>
<i>Portfeļa devums ilgtspējīgā attīstībā .....</i>	<i>17</i>
<i>Finansētie projekti, kas sekmē vides mērķu sasniegšanu.....</i>	<i>17</i>
<i>Finansētie projekti, kas sekmē sociālo mērķu sasniegšanu .....</i>	<i>18</i>
ESG - Korporatīvā pārvaldība (Governance).....	22
<i>Svaigākie notikumi un sasniegumi 2024 .....</i>	<i>22</i>
<i>Augstākās vadības institūciju nominēšana un izvēle.....</i>	<i>23</i>
<i>Pārvaldības modelis.....</i>	<i>25</i>
<i>Uzņēmuma darbības caurskatāmība .....</i>	<i>27</i>
<i>Iekšējā kultūra un ētiska uzvedība.....</i>	<i>28</i>
<i>Sadarbība ar ieinteresētajām pusēm.....</i>	<i>28</i>
<i>Piegādātāju rīcības kodekss.....</i>	<i>30</i>
<i>Ilgspējas pārvaldība.....</i>	<i>30</i>
ESG - Vides aspekts (Environmental)	31
<i>ESG risku pārvaldība ALTUM kredītportfelim un garantiju portfelim.....</i>	<i>31</i>
<i>Tiešās ietekmes mazināšana .....</i>	<i>32</i>
<i>Netiešās ietekmes mazināšana.....</i>	<i>33</i>
ESG - Sociālais aspekts (Social).....	34
<i>Personāla pārvalde.....</i>	<i>34</i>
<i>Dažādība, iekļaujoša darba vide un cilvēktiesības.....</i>	<i>34</i>
<i>Darbinieku veselība, drošība un labbūtība.....</i>	<i>36</i>
<i>Izglītība un apmācība.....</i>	<i>37</i>
<i>Sadarbības partneru vērtējums.....</i>	<i>38</i>
<i>Banku apmierinātība .....</i>	<i>38</i>
<i>Klientu apmierinātība.....</i>	<i>38</i>
<i>Klientu apkalpošana.....</i>	<i>38</i>
<i>Sūdzības .....</i>	<i>39</i>
<i>Klientu kompetences pilnveidošana par valsts un Eiropas Savienības atbalsta instrumentiem.....</i>	<i>39</i>
<i>Pieklūstamība.....</i>	<i>40</i>
<i>Digitālā pieklūstamība .....</i>	<i>40</i>
<i>Telpu pieklūstamība .....</i>	<i>40</i>
<i>Pakalpojumu pieklūstamība.....</i>	<i>40</i>
<i>Dalība profesionālajās asociācijās un partnerībās.....</i>	<i>41</i>
<i>Sabiedrības atbalsts, ieguldījums vietējās kopienas attīstībā.....</i>	<i>43</i>

Vispārējā informācija

AS "Attīstības finanšu institūcija ALTUM" (turpmāk tekstā – ALTUM), vienotais reģistrācijas Nr.50103744891, *Paziņojums par korporatīvo pārvaldību 2024.gadā* sagatavots atbilstoši Finanšu instrumentu tirgus likuma 56.2 panta trešās daļas prasībām, kā arī pamatojoties uz Korporatīvās pārvaldības konsultatīvās padomes izstrādātajiem labas korporatīvās pārvaldības ieteikumiem kapitālsabiedrībām Latvijā Korporatīvās pārvaldības kodekss (2021.gada janvāris), (turpmāk – Kodekss). Minētie ieteikumi ir izstrādāti, ņemot vērā Latvijas Republikas normatīvajos aktos uzņēmumiem izvirzītās prasības, kā arī Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas ieteikumus uzņēmumu korporatīvajai pārvaldībai. Paziņojumā par korporatīvo pārvaldību ir iekļauti arī vides, sociālās un korporatīvās pārvaldības (turpmāk – ESG) aspekti, balstoties uz Nasdaq ESG Reporting Guide 2.0 (2019.gada maijs), savukārt ESG risku pārvaldības principi un atspoguļojumā informācija balstīti ECB (Eiropas Centrālās Bankas) vadlīnijās un TCFD (Task Force on Climate-related Financial Disclosures) Rekomendācijās.

ALTUM ir valsts kapitālsabiedrība, kas ar finanšu instrumentiem – aizdevumiem, garantijām, ieguldījumiem riska kapitāla fondos – nodrošina uzņēmumiem un mājsaimniecībām finanšu pieejamību jomās, kuras valsts ir izvirzījusi kā svarīgas un atbalstāmas, bet kurās pietrūkst privātā sektora finansējuma, tādējādi attīstot tautsaimniecību un sekmējot privātā kapitāla un finanšu resursu mobilizēšanos.

ALTUM savā ikdienas darbībā, īstenojot valsts uzticētās funkcijas tautsaimniecības attīstības veicināšanai, kā arī uzņemoties brīvprātīgu atbildību par savu ietekmi uz sabiedrību un vidi, rīkojas atbilstoši organizācijas stratēģijai un vērtībām. Mūsu vērtības definē mūsu ikdienas darbības, atspoguļojas mūsu rīcībā un uzvedībā un pilnībā caurvij pozitīvu attieksmi un atvērtību pārmaiņām un inovācijām. ALTUM vērtību sistēma ir izstrādāta tā, lai sniegtu skaidru vīziju par ALTUM gan mūsu ārējiem partneriem un klientiem, gan darbiniekiem.

KOMANDA

Profesionāli strādājam vienotā komandā ar klientiem un partneriem, radot un īstenojot efektīvas un klientu vajadzībām atbilstošas valsts atbalsta programmas

IZCILĪBA

Izmantojot pieredzi un radošu skatījumu, tiecamies uz izcilību it visā, ko darām.

Nemītīgi attīstāmies, izdarām labāk, nekā no mums sagaida, uz lietām un izaicinājumiem raugāmies radoši.

ATBILDĪBA

Ikdienas darbā rīkojamies efektīvi, cieņpilni un godprātīgi

ALTUM ir arī Latvijas Bankā (līdz 2022.gada 31 decembrim - Finanšu un kapitāla tirgus komisijā) reģistrēts AIF "ALTUM kapitāla fonds" (turpmāk – Fonds) pārvaldnieks. Fonds tika izveidots 2020.gada pavasarī Covid-19 ietekmes pārvarēšanas atbalstam). Tā mērķis ir atbalstīt labi pārvaldītus, perspektīvus lielos uzņēmumus (MidCap un lielos MVU), kas vīrusa ietekmes rezultātā ir gatavi pielāgot līdzšinējo darbību, mainot biznesa modeli, pielāgojot produktu izstrādi, ieviešot jaunas tehnoloģijas, izejot jaunos eksporta tirgus, veicinot šo uzņēmumu izaugsmi.

Stratēģija 2025-2027

Saskaņā ar AS "Attīstības finanšu institūcija Altum" Stratēģiju 2025.-2027.gadam, kura šobrīd atrodas saskaņošanas nobeiguma stadijā, ir izvirzīti sekojoši stratēģiskās attīstības virzieni un būtiskākie ilgtermiņa mērķi.

- Īstenojot valsts atbalsta programmas, **galvenais finanšu mērķis ir nodrošināt pozitīvu Altum kapitāla atdevi.**
- **Galvenais nefinanšu mērķis ir finansējuma pieejamības veicināšana tautsaimniecības attīstībai**, koncentrējoties uz šādiem galvenajiem virzieniem:
  - Jauno ES fondu plānošanas perioda 2021. – 2027.gadam programmu ieviešana. Programmu fokuss ir klimata pārmaiņu ietekmes mazināšanas risinājumi un ilgtspējīgs finansējums uzņēmējdarbībai, tai skaitā attīstot finanšu instrumentu klāstu inovāciju, pētniecības un attīstības, produktivitātes un digitalizācijas jomās, energoefektivitāte gan dzīvojamā ēku, gan uzņēmumu segmentā;
  - Mājokļu pieejamības veicināšana reģionos;
  - Iespējkapitāla instrumentu lomas palielināšana uzņēmējdarbības finansēšanai, aktīvi īstenojot 5.paaudzes iespējkapitāla fondus, uzņēmumiem sākot no agrīnās līdz izaugsmes stadijai;
  - Kapitāla tirgus attīstības veicināšanai Baltijas kapitāla tirgus akcelerācijas fondu (IPO fonds) ieviešana;
  - Latvijas Zemes fonda darbības tālāka pilnveidošana.
- Altum lomas palielināšana tiešajā kreditēšanā, aktīvi īstenojot aizdevumu izsniegšanu un apkalpošanu, tai skaitā, ņemot vērā, ka privātajā sektora piedāvājums nav pietiekams, sākt privātpersonu mājokļu kreditēšanu Latvijas reģionos.
- Lai modernizētu klientu apkalpošanu un optimizētu aizdevumu pieteikumu izvērtēšanas procesus, IT sistēmu nomaiņa un klientu attiecību pārvaldības (CRM) platformas tehnoloģiju ieviešana.

Akcionāru sapulce, apstiprinot ALTUM darbības plānu un budžetu 2025.gadam, saskaņā ar izstrādāto Stratēģiju, izvirzīja šādus ALTUM būtiskākos mērķus un uzdevumus 2025.gadā:

Būtiskākais mērķis un uzdevums – realizējot valsts atbalsta programmas, nodrošināt ALTUM portfeļa pieaugumu, saglabājot pozitīvu kapitāla atdevi un darbības efektivitāti;

Mērķi un uzdevumi:

<ul style="list-style-type: none"> ▪ ES Atveseļošanās fonda programmu, kā arī lielo investīciju aizdevumu programmas ar kapitāla atlaidi aktīva īstenošana, ievērojami palielinot darījumu apjomus. ▪ Daudzdzīvokļu māju energoefektivitātes segmentā ES Atveseļošanās fonda programmā apstiprināto projektu īstenošana un jaunā ES fondu plānošanas perioda programmas uzsākšana. ▪ Lai veicinātu mazo un vidējo uzņēmumu iespējas aizņemties finansējumu bankās, aktīva portfeļgarantiju 4.kārtas realizācija. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Virzība uz uzņēmējiem pieejamāku kreditēšanu, turpinot 2024.gadā uzsāktu aizdevumu līdz 100 tūkst. eiro piešķiršanu ar atvieglotām nodrošinājuma prasībām, kā arī izskatot iespējas atvieglot darījumu nosacījumus aizņēmējiem tieši reģionos. ▪ Tiešās hipotekārās kreditēšanas uzsākšana teritorijās ārpus galvaspilsētas un tai piekļauto apdzīvoto vietu teritorijām, pēc atbilstoša saskaņojuma saņemšanas no Eiropas komisijas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Iespējkapitāla instrumentu lomas palielināšana uzņēmējdarbības finansēšanā, aktīvi īstenojot 5.paaudzes iespējkapitāla fondus un Baltijas kapitāla tirgus akcelerācijas fondu. ▪ IT sistēmu modernizācija un efektivitātes paaugstināšana, lai nodrošinātu informācijas, datu un sistēmu integritāti un drošību, uzlabotu un attīstītu finanšu instrumentu un klientu apkalpošanu.

Stratēģija 2022-2024

2022.gada 9.martā ALTUM Padome apstiprināja ALTUM [Vidēja termiņa darbības stratēģiju 2022 - 2024.gadam](#) (turpmāk Stratēģija), uzsverot ilgtspējīga finansējuma un ESG aspektu nozīmi gan produktu līmenī, gan ESG aspektu pilnīgu integrāciju ALTUM kredītriska pārvaldībā.

ALTUM turpina stiprināt savu lomu kā galvenais valdības partneris finanšu instrumentu programmu īstenošanai un kopā ar atbildīgajām ministrijām aktīvi iesaistās jaunu finanšu instrumentu programmu izstrādē.

Īstenojot ES kohēzijas politiku 2021.-2027.gada plānošanas perioda ietvaros, uzņēmējdarbības atbalstam, no 2024.gada, turpmākajos gados būs pieejami vairāk kā 400 milj. eiro finanšu instrumentu veidā vismaz 10 atbalsta programmās. Ņemot vērā Covid-19 pandēmiju un tās atstāto ietekmi uz tautsaimniecību, tika izveidots Atveseļošanās fonds šīs ietekmes pārvarēšanai, kas, kopā ar ES fondu 2014.-2020.gada plānošanas perioda ieviešanas noslēgšanos 2023.gada beigās, aizkavēja jaunā plānošanas perioda programmu uzsākšanu. 2024.gadā ES kohēzijas politikas 2021.-2027.gada plānošanas perioda ietvaros finansējums bija pieejams 86 milj. eiro 5 programmās, bet 2025.gadā plānota vismaz četru jaunu programmu ieviešanas uzsākšana, kuru nosacījumi apstiprināti 2024.gada nogalē un 2025.gada janvārī (energoefektivitātes paaugstināšana daudzdzīvokļu dzīvojamās mājās, produktivitātes aizdevumi uzņēmumu inovācijām, atjaunojamo energoresursu izmantošana un energoefektivitātes paaugstināšana centralizētajā siltumapgādē un aukstumapgādē, atjaunojamo energoresursu enerģijas veicināšana – biometāns), kur kopējais finansējums sastāda vairāk kā 300 milj. eiro.

2024.gada aprīlī un jūlijā noslēdzās publiskie iepirkumi par 5.paaudzes iespējkapitāla fondu pārvaldnieku atlasi, kuros tika atlasīts viens izaugsmes fonda un trīs jaunuzņēmumu iespējkapitāla fondu pārvaldnieki. Ar visiem izvēlētajiem fondu pārvaldniekiem (gan izaugsmes fonda, gan iespējkapitāla fondu) līgumi ir parakstīti 2024.gada izskaņā un 2025.gada sākumā. Jaunie iespējkapitāla fondu pārvaldnieki nākamo piecu gadu laikā veiks investīcijas perspektīvajos un dzīvotspējīgajos uzņēmumos, kopumā tajos ieguldot vairāk nekā 100 milj. eiro, no kuriem 80 milj. eiro būs ALTUM ieguldījums. Izaugsmes fonds un jaunuzņēmumu fondi plāno sākt investīcijas uzņēmumos 2025.gada otrajā ceturksnī.

Ieviešot ES fondu 2021.-2027.gada plānošanas perioda finanšu instrumentus ALTUM ieviesti arī kombinēti finanšu instrumenti, kas ietver grantu elementu kapitāla atlaides veidā. Vienā darījumā apvienoti finanšu instrumenti ar grantu elementu, kur grantu daļa ir mazāk kā puse no kopējās atbalsta summas. Šāds mehānisms būtiski atvieglo vairāku programmu īstenošanu no administratīvās puses, kā arī komersants ar vienu pieteikumu var saņemt abus atbalsta veidus. Kapitāla atlaide tiks piešķirta pēc projekta pabeigšanas, kad ir sasniegti plānotie projekta rezultāti.

Īstenojot stratēģiju, kopš 2022.gada 4.ceturkšņa ir pieejamas programmas ar finansējumu no [Eiropas Atjaunošanas un noturības mehānisma plāna](#) (turpmāk - ANM), kas tiek novirzīts īpaši atbalstāmiem virzieniem: klimata pārmaiņu ietekmes mazināšanas risinājumiem - energoefektivitātes uzlabošanai daudzdzīvokļu ēkām un pārejai uz atjaunojamās enerģijas tehnoloģijām, energoefektivitātes uzlabošanai uzņēmumos, īres namu būvniecībai, kā arī uzņēmumu digitalizācijas projektu īstenošanai, kas tika uzsākta 2023.gada februārī.

2022.gada decembrī tika uzsākta un 2023., 2024.gadā turpinājās aizdevumu ar kapitāla atlaidi piešķiršana lielajiem investīciju projektiem.

2023.gada beigās tika uzsāktas programmas, kuras ALTUM pārvaldītā Līdzdalības fonda ietvaros tiek finansētas no ES fondu 2021.-2027.gada plānošanas perioda finansējuma un kas ir vērstas uz atbalstu uzņēmējdarbības produktivitātes veicināšanai, pētniecībai un inovācijām.

No ES fondu finansējuma tiek turpināts energoefektivitātes paaugstināšanas atbalsts gan daudzdzīvokļu ēkām, gan privātmājām. Ar [Eiropas Lauksaimniecības Fonda lauku attīstībai](#) (ELFLA) pārejas perioda finansējumu tiek nodrošināts papildus finansējumu lauksaimnieku garantiju programmai un programmai Mazie aizdevumi lauku teritorijās, bet ar [Kopējās lauksaimniecības politikas stratēģiskā plāna](#) 2023.-2027.gada finansējumu paredzēts ieviest jaunu pasākumu - aizdevumus ar kapitāla atlaidi maziem lauku uzņēmējiem.

ALTUM turpina realizēt arī citas uzsāktās valsts atbalsta programmas jomās, kuras valsts izvirzījusi kā atbalstāmas un prioritāras, nodrošinot finanšu pieejamību uzņēmumiem dažādās attīstības stadijās un konkrētām iedzīvotāju mērķa grupām.

ALTUM seko pieprasījumam finanšu tirgū un aktuālajām tirgus nepilnībām, pilnveidojot un pielāgojot valsts atbalsta instrumentus klientu un sadarbības partneru vajadzībām, kā arī tautsaimniecības politikas prioritātēm.

Stratēģija 2022-2024 (turpinājums)

Lai sagatavotos Eiropas Savienības InvestEU programmas ieviešanai, ALTUM 2023.gadā sadarbībā ar atlasīto neatkarīgo auditoru veica ALTUM atbilstības novērtējums (Pillar Assessment). Atbilstības novērtējums ir priekšnosacījums, lai ALTUM varētu pieteikties InvestEU ieviešanas partnera lomai un nākotnē – arī sadarbības partnera lomai ES fondu ieviešanā, tādējādi palielinot jaunu specializētu un piemērotu finanšu instrumentu piedāvājumu Latvijas uzņēmumiem.

Novērtējuma pirmais posms pabeigts 2023.gada beigās, iesniedzot Eiropas Komisijai ziņojuma projektu. Pēc ziņojuma projekta saskaņošanas ar Eiropas Komisiju ir identificētas būtiskākās rekomendācijas. Rekomendāciju novēršana ir noslēgusies, par ko saņemts atkārtots neatkarīgu auditoru novērtējums.

Ziņojums nosūtīts Eiropas Komisijai izskatīšanai un atzinumu sniegšanai. Novērtējumu plānots noslēgt 2025.gada 2.ceturksnī pēc tam, kad Eiropas Komisija, pamatojoties uz ALTUM sniegto informāciju un auditoru atzinumu, būs guvusi pietiekamu pārliecību par rekomendāciju ieviešanu. Lēmums par pieteikuma InvestEU ieviešanas partnera lomai iesniegšanu vēl nav pieņemts.

Stratēģijā tika noteikti sekojoši stratēģiskās attīstības virzieni un būtiskākie ilgtermiņa mērķi:

- galvenais finanšu mērķis ir, realizējot valsts atbalsta programmas, nodrošināt pozitīvu ALTUM kapitāla atdevi;
- galvenais nefinanšu mērķis ir atbalstīt un veicināt finanšu pieejamību uzņēmējdarbībā un sekmēt tautsaimniecības attīstību;
- ALTUM prioritārie virzieni ietver garantiju un aizdevumu izsniegšanu un apkalpošanu, ieguldījumus iespējkapitāla fondos dažādās izaugsmes stadijās, klimata pārmaiņu ietekmes samazināšanas risinājumus, tai skaitā, energoefektivitātes programmu īstenošanu gan dzīvojamā ēku, gan uzņēmumu segmentā, jaunu projektu uzsākšanu, attīstot piedāvāto finanšu instrumentu klāstu, kā arī Latvijas Zemes fonda attīstību;
- galvenie darbības virzieni: atbalsts uzņēmējiem, lauksaimniekiem un noteiktām personu kategorijām; energoefektivitāte; Latvijas Zemes fonda pārvaldība;
- ALTUM īpašu uzmanību pievērš vides, sociālās un korporatīvās pārvaldības ("ESG") izvērtējumam, gan pieņemot ar finansēšanu saistītus lēmumus, gan ALTUM iekšējos procesos.

ALTUM mērķis arī turpmāk ir nodrošināt pēc iespējas augstāku kredītreitinga līmeni, kas nav zemāks par divām pakāpēm par Latvijas valsts reitingu, ko piešķir Starptautiskā kredītreitingu aģentūra [Moody's Ratings](#) (turpmāk - Moody's).

Finanšu un nefinanšu mērķi

Stratēģijā tika izvirzīti šādi galvenie finanšu mērķi, kas saistīti ar ALTUM finanšu darbības stāvokli, un nefinanšu mērķi, kas izriet no ALTUM noteiktā vispārējā stratēģiskā mērķa, normatīviem aktiem un politikas plānošanas dokumentiem un ir saistīti ar publiskai personai noteikto funkciju izpildes nodrošināšanu:

- Stratēģijā tika noteikts mērens jauno darījumu apjomu mērķa rādītāju pieaugums, jauno darījumu apjomam līdz 2024.gadam palielinoties par 3.24%;
- ALTUM finanšu instrumentu bruto portfeļu pieaugums plānots vidēji 10% gadā, nodrošinot līdz 2024.gada beigām kopējo portfeļa apjomu 1.3 miljardi EUR apmērā;
- ALTUM jauno darījumu iniciētais ieguldījums tautsaimniecībā raksturo plānoto ALTUM ietekmes pieaugumu uz tautsaimniecības attīstību, sekmējot privātā kapitāla un finanšu resursu mobilizēšanu atbalstāmās jomās. 2024.gadā šis rādītājs tika plānots 773 milj. EUR;
- Stratēģijas īstenošanas periodā *Kapitāla atdeves* (ROE) rādītāju plānots saglabāt virs 1.3%;
- finanšu mērķa rādītājs *Pašu kapitāls* pārskata gada beigās plānots ar pozitīvu dinamiku;
- lai nodrošinātu ALTUM finanšu efektivitāti, izdevumu attiecībai pret ieņēmumiem plānots nodrošināt ne vairāk kā 65% apmērā.

Finanšu un nefinanšu mērķi (turpinājums)

Informācija par Stratēģijā noteikto nefinanšu mērķu izpildi 2024.gadā

- **Jauno darījumu (ar grantiem) apjomi** 2024.gadā sasniedza **428 milj. EUR**, kas ir par 89 milj. EUR (26%) vairāk nekā Stratēģijā 2024.gadam noteiktie 339 milj. EUR. Salīdzinot ar 2023.gadu rādītājs ir pieaudzis par 139 milj. EUR (+48%).

Straujo pieaugumu pamatā nodrošināja aizdevumu un garantiju jauno darījumu apjoma būtisks pieaugums (attiecīgi +80 milj. eiro aizdevumos un +44 milj. eiro garantijās salīdzinājumā ar attiecīgo periodu 2023.gadā). Aizdevumos liela ietekme bija no Atvесеjošanās fonda aizdevumiem un investīciju aizdevumiem lielajiem uzņēmumiem ar kapitāla atlaidi, attiecīgi 41 milj. eiro un 25 milj. eiro. Apgrozāmo līdzekļu aizdevumu lauksaimniekiem portfeli 2024.gadā jauno darījumu apjoms bija par 26 milj. lielāks nekā 2023.gadā. 2024.gada 12 mēnešos jauno darījumu apjoma pieaugumu garantijās galvenokārt nodrošināja pieaugums Atvесеjošanās fonda daudzdzīvokļu māju energoefektivitātes uzlabošanas programmā (+17 milj. eiro) un mājokļu garantiju programmā (+11 milj. eiro). Arī Zemes fondā 2024.gada 12 mēnešos bija straujš darījumu apjoma pieaugums, būtiski (+23 milj. eiro) pārsniedzot jauno darījumu apjomu 2023.gadā.

- **Bruto portfeļi uz 2024.gada beigām (ar grantiem)** sastāda **1'178 milj. EUR**, kas ir par 121 milj. EUR (-9%) mazāk nekā Stratēģijā 2024.gadam noteiktais 1'299 milj. EUR. Salīdzinot ar 2023.gadu rādītājs ir pieaudzis par 76 milj. EUR (+7%).

Finanšu instrumentu bruto portfelis (bez grantiem) bija 1'175 milj. eiro, salīdzinājumā ar 2023.gada beigām tas palielinājās par 141 milj. eiro (+13.6%)

Lielākais pieaugums bija aizdevumu portfeli, kas 12 mēnešu periodā palielinājās par 59 milj. eiro (+16.4%), no tā 20% veidoja Atvесеjošanās fonda aizdevumi un investīciju aizdevumi lielajiem uzņēmumiem ar kapitāla atlaidi. Garantiju portfelis pieauga līdz 524 milj. eiro (+9.1 % salīdzinājumā ar 2023.gada beigām), ko nodrošināja atbalsta programmas privātpersonām – mājokļu garantijas ģimenēm, karavīriem un jauniem speciālistiem, kā arī garantijas daudzdzīvokļu māju energoefektivitātes uzlabošanai. Zemes fonda darījumu portfelis pieauga par 38 milj. eiro (+39.4%).

Lielāko ietekmi uz atbalsta instrumentu bruto portfeli (ar grantiem) atstāja grantu portfelis, kas 2024.gada beigās bija par 120 milj. EUR mazāks (salīdzinājumā ar Stratēģijā plānoto (123 milj. EUR). Īstenojot ES fondu 2021.-2027.gada plānošanas perioda finanšu instrumentus granta elementu īsteno kapitāla atlaides veidā. Kredītportfelis (atskaitot reversās nomas darījumus, kas ir iekļauti Zemes fonda portfeli), 2024.gada beigās bija par 63 milj. EUR mazāks (-13%) salīdzinājumā ar Stratēģijā noteikto (481 milj. EUR). Riska kapitāla instrumentu portfelis, 2024.gada beigās bija par 5 milj. EUR lielāks (+5%) salīdzinājumā ar Stratēģijā noteikto (93 milj. EUR). Savukārt garantiju portfelis un Zemes fonda portfelis bija par attiecīgi 23 milj. EUR (+4%) un 33 milj. EUR (+24%) lielāks nekā Stratēģijā noteiktais (attiecīgi 501 milj. EUR un 102 milj. EUR).

Segmentu griezumā lielākais portfelis izveidots Mazo, vidējo un lielo uzņēmumu (MVU un lielie uzņēmumi) segmentā – 33% (2023.gada 31.decembrī: 36%), tālāk seko Privātpersonas – 32% (2023.gada 31.decembrī: 31%), Lauksaimnieki – 27% (2023.gada 31.decembrī: 23%) un Finanšu starpnieki – 8% (2023.gada 31.decembrī: 10%).

Finanšu un nefinanšu mērķi (turpinājums)

Informācija par Stratēģijā noteikto nefinanšu mērķu izpildi 2024.gadā (turpinājums)

- **Moody's piešķirtais kredītreitings** Stratēģijā noteikts divas pakāpes zem Latvijas valstij piešķirtā reitinga pēc Moody's novērtējuma.

Starptautiskā kredītreitingu aģentūra Moody's Ratings ("Moody's") 2025.gada 28.janvārī apstiprināja ALTUM ilgtermiņa kredītreitingu Baa1 ar stabilu perspektīvas novērtējumu. Kredītreitings ir tādā pat līmenī, kāds tika apstiprināts 2024.gada 2.februārī. Arī īstermiņa reitings ir apstiprināts tādā pat līmenī P-2. ALTUM kredītreitinga novērtējums veikts balstoties uz Moody's 2024.gada jūlija Finanšu institūciju metodiku (Finance Companies Methodology). ALTUM ilgtermiņa kredītreitings Baa1 ir viens no augstākajiem Latvijas kapitālsabiedrībām piešķirtajiem.

Moody's apstiprinātais ALTUM ilgtermiņa kredītreitings Baa1 ir vienu pakāpi zem Latvijas valstij piešķirtā reitinga, kas 2024.gada beigās bija A3, un ALTUM tas ir labāks par Stratēģijā noteikto sliekšni.

ALTUM ilgtermiņa kredītreitings Baa1 ir viens no augstākajiem Latvijas kapitālsabiedrībām piešķirtajiem un tas ļauj sekmīgāk realizēt ALTUM ilgtermiņa stratēģiju finansējuma piesaisti, esot regulāram kapitāla tirgus dalībniekam un emitējot obligācijas.

- ALTUM **jauno darījumu iniciētais ieguldījums tautsaimniecībā** 2024.gadā sasniedza **978 milj. EUR**, kas ir par 205 milj. EUR vairāk (+27%) nekā Stratēģijā 2024.gadam noteiktais rādītājs (773 milj. EUR). Salīdzinot ar 2023.gadu rādītājs ir pieaudzis par 3%. Rādītājs raksturo kopējo ieguldījumu tautsaimniecībā, ieskaitot finansējuma saņēmēju līdzdalību t.i. finansējumu, ko ieguldījis privātais līdzfinansētājs un projekta īstenotājs.
- **Valsts atbalsta programmu (ar grantiem) apjoms uz 1 darbinieku** sastāda **4.6 milj. EUR**, kas ir par 1.0 milj. EUR (-17%) mazāk nekā Stratēģijā 2024.gadam noteiktais rādītājs (5.6 milj. EUR). Salīdzinot ar 2023.gadu rādītājs ir pieaudzis par 2%.
- **Brīvprātīgi aizgājušo darbinieku mainība** sastāda **7%** un ir mazāka par Stratēģijā plānoto rādītāju (<10%), -1% salīdzinot ar 2023.gadu. Mazāka darbinieku mainība sekmē ALTUM noteikto mērķu sasniegšanu.
- **Apmācīto darbinieku skaits** gadā sasniedza **96%**, kas ir vairāk par Stratēģijā plānoto rādītāju (>70%) un kas ir vienāds apjoms salīdzinot ar 2023.gadu. Rezultātu veicināja plaša attālināto apmācību pielietošana.

2024.gadā ir izpildīts Stratēģijā noteiktais ALTUM galvenais nefinanšu mērķis: **atbalsēt un veicināt finanšu pieejamību uzņēmējdarbībā un sekmēt tautsaimniecības attīstību**.

Finanšu un nefinanšu mērķi (turpinājums)

Informācija par Stratēģijā noteikto finanšu mērķu izpildi 2024.gadā

- **kapitāla atdeve ROE** 2024. gadā sasniedza **7.1%**, kas ir vairāk par Stratēģijā plānoto rādītāju ($\geq 1.3\%$), pieaugot par 2.6% absolūtā izteiksmē salīdzinot ar 2023.gadu;
- **peļņa 28.7 milj. EUR**, pārsniedza Stratēģijā 2024.gadam plānoto rādītāju (9.8 milj. EUR), salīdzinot ar 2023.gadu peļņa pieauga par 10.9 milj. EUR;
- **pašu kapitāls (gada beigās) ir 416 milj. EUR** (Stratēģijā 2024.gadam plānots 422 milj. EUR), +26.7 milj. EUR salīdzinot ar 2023.gadu. Pašu kapitāla apjoms atbilst stratēģijā plānotajam. Pašu kapitāla pieaugumu 2024.gadā ietekmēja: pārskata perioda peļņa, pamatkapitāla palielinājums 6.2 milj. EUR atbilstoši 30.11.2023. akcionāru sapulces lēmumam, ievērojot Ministru kabineta 12.12.2023. rīkojumu, rezerves kapitāla palielinājums 7.4 milj. EUR, Mājokļu garantiju programmas un Studiju un studējošo portfelģarantiju programmu īstenošanai attiecīgi par 1.8 un 5.6 milj. EUR, Rezerves kapitāla samazinājums par 18.3 milj. EUR Lauksaimniecības, zivsaimniecības un lauku attīstības garantiju programmai un Garantiju programmai Ukrainas kara sekū mazināšanai vienlaikus palielinot Atbalsta programmu finansējumu. Speciālā rezerves kapitāla samazinājuma rezultātā Lauksaimniecības, zivsaimniecības un lauku attīstības garantiju programmai par 5.8 milj. EUR pārdalītais finansējums novirzīts programmas Apgrozāmo līdzekļu aizdevumi Lauksaimniekiem finansēšanai. Speciālā rezerves kapitāla samazinājuma rezultātā Garantiju programmai Ukrainas kara sekū mazināšanai par 12.5 milj. EUR pārdalītais finansējums novirzīts Investīciju aizdevumu ar kapitāla atlaidi programmas finansēšanai. Tādejādi, speciālā rezerves kapitāla samazinājums, samazinot finansējumu noteiktām atbalsta programmām un attiecīgā finansējuma pārlīkšana uzsaisībām atbalsta programmu finansēšanai, tika veikts saglabājot to pašu finansējuma būtību – finansējums jaunas atbalsta programmas īstenošanai un sagaidāmo zaudējumu segšanai.
- **izdevumu/ieņēmumu attiecība sastāda 23%** un ir zemāka par Stratēģijā plānoto rādītāju ($\leq 65\%$), -3% absolūtā izteiksmē salīdzinot ar 2023.gadu;
- **6 mēnešu likviditātes rādītājs 342%** ir augstāks par plānoto rādītāju ($\geq 100\%$), salīdzinot ar 2023.gadu rādītājs absolūtā izteiksmē samazinājies par 88%. ALTUM saglabā augstu likviditātes līmeni. 2024.gadā ALTUM saņēma finansējumu no vairākiem ES fondiem – Atjaunošanas un noturības mehānisma finansējumu un ES fondu 2021.-2027.gada perioda finansējumu, kas palielināja ALTUM likvīdo līdzekļu apjomu;

Finanšu un nefinanšu mērķi (turpinājums)

Informācija par Stratēģijā noteikto finanšu mērķu izpildi 2024.gadā (turpinājums)

- rādītājs **Kapitāls bez pārvērtēšanas rezerves (KBPR)/Kopējie pārvaldītie aktīvi (KPA)** sastāda **22%**, kas ir vairāk par Stratēģijā plānoto rādītāju ($\geq 20\%$). Salīdzinājumā ar 2023.gadu, šis rādītājs ir samazinājies par 1% absolūtā izteiksmē. Samazinājumu ietekmēja pašu kapitāla izmaiņas (skatīt komentāru rādītājam "Pašu kapitāls (gada beigās)") un kopējo pārvaldīto aktīvu pieaugumu 2024.gadā par 249 milj. EUR (+15%). Minētais rādītājs parāda, ka ALTUM ir pietiekams pašu kapitāls ar ALTUM darbību saistīto risku segumam.

2024.gadā ir izpildīts Stratēģijā noteiktais ALTUM galvenais finanšu mērķis: **realizējot valsts atbalsta programmas, nodrošināt pozitīvu ALTUM kapitāla atdevi.**

Atsevišķu rādītāju novirzes no Stratēģijā plānotajiem rādītājiem nav negatīvi ietekmējušas ALTUM galveno uzdevumu izpildi un Stratēģijas īstenošanu.

Papildus informācija par nefinanšu un finanšu mērķu īstenošanu ir pieejama Gada pārskatā par 2024.gadu (turpmāk - Gada pārskats) - Vadības ziņojumā un Gada pārskata Citos pielikumos.

Kopējais ieguldījums tautsaimniecībā

Kopējais ieguldījums tautsaimniecībā pēc ALTUM izsniegtajiem apjomiem pārskata periodā:

2024.gadā 978 milj. EUR;

2023.gadā 946 milj. EUR;

2022.gadā 766 milj. EUR

Iekšējās kontroles un risku pārvaldības sistēma

Iekšējā kontrole

ALTUM iekšējās kontroles sistēma ir veidota, lai nodrošinātu uzņēmuma efektīvu, ilgtspējīgu un sekmīgu darbību, sniegtās informācijas patiesumu un atbilstību attiecīgajiem normatīvajiem aktiem un darbības principiem, lai sniegtu pamatotu un pietiekamu pārlicību, ka ALTUM aktīvi ir nodrošināti pret zaudējumiem un nesankcionētu valdīšanu un lietošanu, darbības riski tiek pastāvīgi apzināti, uzraudzīti un pārvaldīti, kapitāla apmērs ir pietiekams ALTUM darbībai piemītošo, apzināto risku segšanai, darījumi notiek saskaņā ar ALTUM noteikto kārtību, ALTUM darbojas saprātīgi, piesardzīgi un efektīvi, ievērojot likumu un citu normatīvo aktu prasības, kā arī, ka ALTUM pārvaldē konstatētie trūkumi tiek savlaicīgi novērsti.

ALTUM vadība ir atbildīga par visaptverošas iekšējās kontroles sistēmas izveidošanu, tās efektīvas darbības nodrošināšanu. Attiecībā uz finanšu pārskatu sagatavošanu un finanšu pārskatos paustās informācijas patiesumu, objektivitāti, saprotamību un pilnīgumu, šī atbildība tiek īstenota, izraugoties piemērotus uzskaites principus, kuri ir aprakstīti iekšējos normatīvajos dokumentos.

ALTUM iekšējās kontroles sistēmas uzraudzību, tās pietiekamības un efektivitātes novērtēšanu veic **iekšējā audita daļa**, kura ir neatkarīga struktūrvienība, kas ir pakļauta ALTUM Padomei, un kuras vadītājs iecelts ar ALTUM akcionāru sapulces lēmumu. Iekšējā audita daļas darbības mērķis ir stiprināt ALTUM vērtību un ar neatkarīgu un objektīvu vērtējumu palīdzēt uzņēmuma padomei, valdei un struktūrvienību vadītājiem efektīvāk sasniegt izvirzītos stratēģiskos un biznesa mērķus. Akcionāru sapulce ik gadu apstiprina iekšējā audita daļas gada darbības plānu, par kura izpildi iekšējā audita daļa ziņo Akcionāru sapulcei. Padome veic uzraudzību tam, kā valde nodrošina iekšējās kontroles sistēmas izveidi un nodrošina tās efektīvu darbību.

Iekšējā audita daļa 2024.gadā atbilstoši saskaņotajam darbības plānam sagatavoja 14 (2023: 12) audita ziņojumus, kuros tika sniegts procesu vadības un kontroles sistēmas darbību novērtējums, un par ko tika informēta ALTUM Padome. Pārskata gadā tika sniegti 108 (2023: 47) audita ieteikumi, no kuriem 2 objektīvu iemeslu dēļ netika ieviesti. Ar audita ziņojumiem sniegta pārlicība ALTUM vadībai par biznesa procesiem, piemēram – Darbības plānošana, budžeta un darbības plāna sastādīšana un apstiprināšana, budžeta izpildes kontrole, budžeta koriģēšana, Kredītriska un operacionālā riska vadība, Nodrošinājuma vērtējuma pārraudzība, Latvijas Zemes fonda darbības īstenošana, ANM zemas īres mājokļu būvniecības aizdevumi, Procentu likmju noteikšana to piemērošana, procentu likmju izmaiņas, izsniegšanas komisijas maksas noteikšana, Klientu atbilstība programmas prasībām, aizdevumu izsniegšana, uzraudzība, problēmpazīmju monitorings un citi auditi.

Iekšējā audita daļa savus pienākumus veic atbilstoši piemērojamiem normatīvajiem aktiem, ievērojot iekšēja audita profesionālās prakses starptautiskos standartus, un ALTUM iekšējiem normatīvajiem aktiem. Iekšējā audita daļa vismaz reizi gadā sagatavo un iesniedz Akcionāru sapulcei pārskatu par veiktajām pārbaudēm, galvenajām atklātajām problēmām un trūkumiem, novērtējot iekšējās kontroles sistēmas efektivitāti un izsakot viedokli par veicamajiem pasākumiem iekšējās kontroles sistēmas darbības uzlabošanai.

ALTUM kopš 2017.gada 1.decembra ir izveidota **Revīzijas komiteja**, kura, cita starpā, uzrauga iekšējās kontroles un riska pārvaldības sistēmas darbības efektivitāti, ciktāl tā attiecas uz finanšu pārskatu un objektivitātes nodrošināšanu. Revīzijas komiteja atbilstoši Finanšu instrumentu tirgus likuma prasībām uzrauga ALTUM finanšu pārskatu sagatavošanas procesu un veic citus tai normatīvajos aktos noteiktos pienākumus. Revīzijas komiteja cieši sadarbojas ar Iekšējā audita daļu. 2024.gadā norisinājās 6 revīzijas komitejas sēdes, kurās tika izskatīti 6 jautājumi (2023.gadā 9 komitejas sēdes, kurās izskatīti 12 jautājumi). Plašāku informāciju skatīt ALTUM interneta mājas lapā www.ALTUM.lv sadaļas "PAR ALTUM" apakšsadaļā "Revīzijas komiteja"

ALTUM ir izstrādāta *Grāmatvedības politika* un *Uzkrājumu veidošanas politika*, kuru mērķis ir noteikt darījumu, faktu, notikumu un finanšu pārskata posteņu uzskaites, novērtēšanas un atspoguļošanas principus, metodes un noteikumus. ALTUM vadība noteikusi finanšu uzskaites principus, kas nodrošina, ka finanšu pārskati sniedz informāciju, kas ir ticama un nodevēģa finanšu pārskatu lietotājiem lēmumu pieņemšanai. Piemērotā *Grāmatvedības politika* un *Uzkrājumu veidošanas politika* nodrošina, ka ALTUM finanšu pārskatos paustā informācija ir patiesa, salīdzināma, savlaicīga, nozīmīga, saprotama, atbilstīga un pilnīga. ALTUM ir izstrādāti iekšējie normatīvie dokumenti, kas nosaka finanšu pārskatu sagatavošanas kārtību.

Iekšējās kontroles un risku pārvaldības sistēma (turpinājums)

ALTUM ieviestie personas datu apstrādes principi, t.sk. personāla atlases procesos sniedz informāciju par to, kā ALTUM rīkojas ar personas datiem, izmantojot savus iekšējos resursus, tostarp informācijas sistēmas. Personas dati ir jebkura informācija, kas attiecas uz identificētu vai identificējamu fizisku personu. Lai informētu par personas datu apstrādi, ALTUM interneta mājas lapā sadaļā "[Privātuma politika](#)" sniedz iepriekš norādīto informāciju saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes [regulu \(ES\) 2016/679 \(2016.gada 27.aprīlis\)](#) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti.

Risku pārvaldība

Risku pārvaldības mērķis ir identificēt, novērtēt, vadīt un kontrolēt potenciālos notikumus un situācijas, lai nodrošinātu pārliedību par uzņēmuma stratēģisko mērķu sasniegšanu.

ALTUM risku pārvaldībai ir izveidota risku vadības sistēma, ņemot vērā ALTUM biznesa apjomus, struktūru un darbības specifiku, kā arī ņemot vērā ierobežotās iespējas vadīt atsevišķus riskus. Risku pārvaldības stratēģija ietver riska pārvaldības pamatprincipus un to apstiprina ALTUM Padome. Stratēģija nosaka pieļaujamās riska pozīciju un koeficientu intervālu robežas galvenajiem riska veidiem balstoties uz risku klasifikāciju. ALTUM valde īsteno risku vadības politiku, stratēģiskajās aktīvitātēs ievērojot Padomes noteiktos risku ierobežojumus.

ALTUM īsteno tās darbību ietekmējošo risku pārvaldīšanu atbilstoši ALTUM apstiprinātajiem risku vadības iekšējiem normatīvajiem dokumentiem, kas apraksta un nosaka līdzekļu kopumu un risku izvērtējumu, kādi tiek izmantoti tās darbībai piemītošo risku vadībai.

Risku pārvaldības regulējumu un iekšējo normatīvu mērķis ir veikt preventīvas risku vadības darbības, kas veidotu iepriekšēju un izvērtētu risku vadības sistēmu, nodrošinot darījumu un citu darbību izvērtējumu pirms to uzsākšanas. Vienlaikus, risku vadības iekšējā sistēma tiek pastāvīgi uzraudzīta un pilnveidota, atbilstoši augošajiem ALTUM darbības apjomiem un korporatīvās pārvaldes uzbūvei.

Risku pārvaldībā tiek ievērots rūpīgas pārvaldības princips, balstoties uz šādiem galvenajiem risku vadības elementiem:

- ALTUM nodrošina risku pārvaldības nepārtrauktību, kā tās funkciju sastāvdaļu;
- ALTUM nosaka un novērtē iespējamās riskus pirms jaunu produktu vai pakalpojumu ieviešanas;
- uzņemoties riskus, ALTUM saglabā ilgtermiņa spēju īstenot tās darbībai noteiktos mērķus un uzdevumus;
- ALTUM neiesaistās darījumos, neveic darbības u.tml., kas var radīt riskus, kuri var apdraudēt ALTUM darbības stabilitāti, vai arī kas būtiski var kaitēt ALTUM reputācijai.

Risku pārvaldībai ALTUM pielieto dažādas risku analīzes metodes un instrumentus, kā arī nosaka riska limitus un ierobežojumus. Risku vadība tiek integrēta visos ALTUM pārvaldības procesos un tiek veikta, pamatojoties uz izstrādātām un apstiprinātām politikām, stratēģijām, procedūrām, metodikām un citiem iekšējiem normatīvajiem dokumentiem. Risku pārvaldīšanas process ietver risku identifikāciju un pārvaldīšanu, t.sk., mērīšanu, novērtēšanu, noteikto ierobežojumu un limitu ievērošanas kontroles kārtību, risku mazinošu pasākumu noteikšanu un risku pārskatu sniegšanu.

Atbilstoši makroekonomisku izmaiņu un tendenču ietvarā tiek veiktas arī risku vadības pielāgošanas darbības, kas ietver ne vien īpašu atbalstu konkrētām uzņēmējdarbības nozarēm atbalsta programmu ietvaros, bet arī šo programmu klientu risku vadību un uzraudzību īstenojot ar portfeļa risku vadības instrumentiem, kā piemēram, kredītriska vadība un citiem ar portfeļa kvalitātes uzraudzību saistītiem elementiem.

Informācija par risku pārvaldības sistēmas elementiem atrodama ALTUM gada pārskatā par 2024.gadu.

Nolūkā padarīt caurspīdīgus sadarbības nosacījumus NILLTPF novērtēšanas un reputācijas izvērtējuma kontekstā, vienlaicīgi ievērojot saistošajos normatīvajos dokumentos noteikto 2024.gadā tika izstrādāti un ALTUM interneta vietnē publicēti kritēriji/ierobežojumi sadarbībai ar klientiem.

Iekšējās kontroles un risku pārvaldības sistēma (turpinājums)

Risku pārvaldība (turpinājums)

Sankciju riska vadības ietvaros ALTUM padziļināti analizē klientus un to sadarbības partnerus, kur novērojama saikne ar valstīm, par kurām ir informācija, ka tās iesaistās vai varētu tikt iesaistītas noteikto sankciju apiešanā. Sankciju riska mazināšanas nolūkā, ņemot vērā Krievijas Federācijas iebrukuma Ukrainā rezultātā ieviestās plašas sankcijas pret Krievijas Federāciju un Baltkrievijas Republiku un to tiesību subjektiem, ALTUM noteica papildu kontroles pasākumus gan finanšu instrumentu piešķiršanas, gan darījumu attiecību uzraudzības laikā, kā arī būtiska papildu uzmanība tiek pievērsta "Zini savu klientu" pieejai, t.sk. izvērtējot klienta reputāciju, personisko un saimniecisko darbību.

Par ESG risku pārvaldību Altum kredītportfelim un garantiju portfelim skatīt sadaļā "**ESG risku pārvaldība ALTUM kredītportfelim un garantiju portfelim**".

ALTUM pārvaldot Fondu, tiek izmantota privātā un riska kapitāla nozares labākā prakse – ieguldījumu komitejā, kas veic ieguldījumu izvērtēšanu un ieguldījumu lēmumu pieņemšanu, ir piesaistīti arī neatkarīgi nozares eksperti, ziņošana Fonda ieguldītājiem tiek veikta saskaņā ar [Invest Europe vadlīnijām](#), savukārt ieguldījumu vērtēšana tiek veikta saskaņā ar izstrādātu iekšēju procedūru, kas balstīta uz [IPEV Padomes apstiprinātajām novērtēšanas vadlīnijām](#).

Gada pārskats latviešu un angļu valodā ir publiski pieejams ALTUM telpās Doma laukumā 4, Rīgā un elektroniskā veidā – interneta mājas lapā www.ALTUM.lv, sadaļas „INVESTORIEM” apakšsadaļā "[FINANŠU INFORMĀCIJA](#)".

Neatkarīga revīzija

ALTUM gada finanšu pārskatiem tiek veikta neatkarīga revīzija, kuras ietvaros neatkarīgi revidenti sniedz atzinumu par to, vai, viņuprāt, ALTUM finanšu pārskati sniedz patiesu un skaidru priekšstatu par ALTUM finanšu stāvokli, darbības rezultātiem un naudas plūsmu, saskaņā ar Eiropas Savienībā apstiprinātajiem [Starptautiskajiem finanšu pārskatu standartiem](#). Par ALTUM finanšu pārskatu revidentu 2023. - 2025.gadam ir apstiprināta PricewaterhouseCoopers SIA. Ievērojot [ES regulas Nr.537/2014](#) prasības par obligāto revidentu vai revīzijas uzņēmumu iecelšanu sabiedriskas nozīmes struktūrās (ALTUM ir sabiedriskas nozīmes struktūra, jo ALTUM emitētās obligācijas ir regulētajos kapitāla tirgos), revidenta izvēles procesā tika iesaistīta ALTUM Revīzijas komiteja. Revidenta izvēle tika veikta [Publisko iepirkumu likumā](#) noteiktajā kārtībā.

Veicot revidenta atlasi, tika izvērtēti šādi kvalifikācijas kritēriji:

- Pretendents ir reģistrēts atbilstoši reģistrācijas vai pastāvīgās dzīvesvietas valsts normatīvo aktu prasībām.
Prasība attiecas arī uz personālsabiedrību un visiem personālsabiedrības biedriem (ja piedāvājumu iesniedz personālsabiedrība) vai visiem piegādātāju apvienības dalībniekiem (ja piedāvājumu iesniedz piegādātāju apvienība), kā arī apakšuzņēmējiem (ja pretendents plāno piesaistīt apakšuzņēmējus);
- iepriekšējo 3 (trīs) gadu laikā (2020., 2021., 2022. un 2023. līdz piedāvājuma iesniegšanas brīdim) ir pieredze vismaz 3 (trīs) veiktām revīzijām ES kredītiestāžu gada pārskatiem, kas sagatavoti saskaņā ar SFPS prasībām, kur kredītiestādes kredītportfeļa bilances vērtība ir ne mazāka par 200 milj. EUR;
- ir licence zvērinātu revidentu pakalpojumu sniegšanai;
- atbildīgajam revidentam ir zvērināta revidenta sertifikāts;
- pretendents nepastāv interešu konflikti revīzijas pakalpojumu sniegšanai;
- pretendents kā arī jebkurš pretendenta revidentu komercsabiedrību tīkla sadarbības partneris (ja pretendents ir revidentu komercsabiedrību tīkla sadarbības partneris), nav sniedzis ALTUM Eiropas Parlamenta un padomes regulas Nr. 537/2014 5.panta 1.punkta otrajā daļā minētos ar revīziju nesaistītus aizliegtus pakalpojumus 5.panta 1.punkta pirmajā daļā norādītajā laikposmā un atbilst Eiropas Parlamenta un padomes regulas Nr.537/2014 4. un 5.pantā minētajām prasībām.

Revidenta izvēlei tika piemēroti šādi kritēriji:

- saimnieciski izdevīgākais piedāvājums ar viszemāko cenu;
- līguma izpildē tiek iesaistīts tehniskais Starptautisko finanšu pārskatu standartu eksperts no ārpus Baltijas valstīm bāzēta Pretendenta asociētā biroja tehniskās kompetences centra.

Ilguldījums ilgtspējā

Finanšu nozarei ir izšķiroša nozīme Eiropas zaļā kursa mērķu sasniegšanā, tostarp pārejā uz klimatneitrālu, klimatnoturīgu, resursu efektīvu un taisnīgu ekonomiku. Ilgtspēja ir galvenā ALTUM uzņēmējdarbības un stratēģijas daļa, un tā kļuvusi par svarīgu stratēģisko virzītājspēku banku nozarē, kā arī atfistības finanšu institūcijām Eiropā. ALTUM uzņemas atbildību par savas ikdienas darbības ilgtermiņa ekonomisko, vides un sociālo ietekmi un pastāvīgi strādā, lai ar pieņemtajiem ieguldījuma lēmumiem, veidojot portfeli, sekmētu ilgtspējīgu atfistību, neradītu nelabvēlīgu ietekmi uz ilgtspējas faktoriem un sniegtu pozīvu ieguldījumu uzņēmumu transformācijā uz ilgtspējīgu ekonomiku un veicinātu rīkoties atbildīgi savā uzņēmējdarbībā.

Atbalstot pasaules kopīgo plānu klimata pārmaiņu mazināšanai, nabadzības izskaušanai un nevienlīdzības apkarošanai līdz 2030.gadam, ALTUM seko tiem uzņēmumiem, kuri ir apņēmušies sniegt ieguldījumu ilgtspējīgā atfistībā, un ir noteicis prioritāros [ANO Ilgtspējīgas atfistības mērķus](#) (turpmāk - ANO IAM). Altum savā darbā definējis četras ilgtspējas darbības jomas, caur kurām tiek sekmēta ANO ilgtspējas atfistības mērķu sasniegšana.

Ilgspējas darbības jomas	ANO Ilgtspējīgas atfistības mērķi
Atfistības finanšu institūcijas darbība <ul style="list-style-type: none"> Finanšu instrumentu portfeļa un ieguldījumu ietekmes vadība, ilgtspējīgs finansējums Dalība kapitāla tirgos Kreditriskā pārvaldība 	
Atfistības finanšu institūcijas ikdienas procesu pārvaldība <ul style="list-style-type: none"> Korporatīvā pārvaldība Iepirkumi Organizācijas vides aizsardzības iniciatīvas 	
Darbinieki un darba vide <ul style="list-style-type: none"> Darbinieku labbūtība Ekspertīzes un pieredzes veicināšana un apmaiņa 	
Ilgspējas vadība un ziņošana <ul style="list-style-type: none"> Ilgspējas pārvaldība Ilgspējas ziņošanas ALTUM un AIF Altum Kapitāla fonds 	

Sākot jau ar 2021.gada sākumu, ALTUM vadība kā vienu no prioritātēm bija izvirzījusi ilgtspējīgu finansējumu un ESG aspektu integrāciju kreditriskā vadībā un biznesa procesos. Tas ir arī viens no ALTUM Stratēģijas 2022.-2024.gada mērķiem.

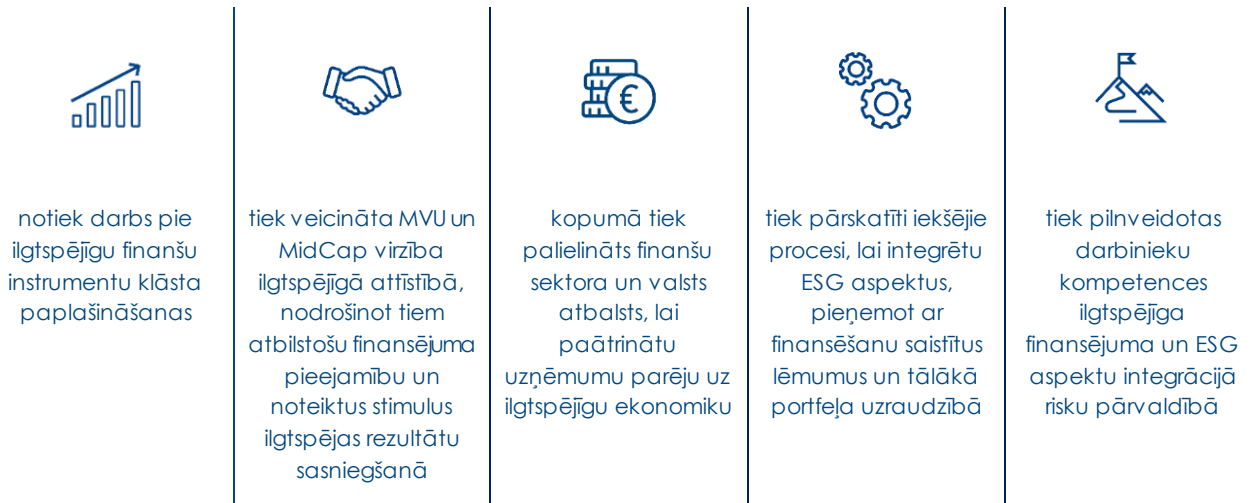
Savukārt, izstrādājot ALTUM vidēja termiņa stratēģiju 2025. – 2027.gadam tiek turpināts integrēt ilgtspējas aspektus gan kreditēšanas jomā, liekot akcentu uz pārejas finansējumu un produktiem dažādos segmentos, lai palīdzētu uzņēmumiem transformēties, gan risku pārvaldības jomā. Ievērojot stratēģijas dokumentu hierarhiju, ALTUM Ilgtspējas stratēģija tiks apstiprināta pēc vidēja termiņa stratēģijas 2025. – 2027.gadam apstiprināšanas.

ALTUM īsteno atbildīgu uzņēmējdarbību, balstoties uz starptautiski atzītiem normatīvajiem regulējumiem un vadlīnijām, nodrošinot institūcijas caurskatāmību, ētisku rīcību un ilgtspējīgu atfistību. ALTUM darbība ir vērsta ne vien uz atbilstības nodrošināšanu, bet arī uz proaktīvu rīcību, lai veidotu ilgtspējīgu vērtību visām iesaistītajām pusēm – darbiniekiem, investoriem, klientiem un sabiedrībai kopumā.

ALTUM pilnveido un attīsta iekšējos procesus, lai uzraudzītu atbilstību ANO Globālā līguma principiem ([ANO Global Compact](#)) un nodrošināt atbilstību OECD vadlīnijām par atbildīgu uzņēmējdarbību ([OECD guidelines for multinational enterprises](#)). ALTUM ikdienas darbībā cilvēktiesību ievērošana ir būtisks pamatprincips, kas tiek integrēts visos institūcijas darbības aspektos. ALTUM strādā pie atbilstības ANO vadošajiem principiem uzņēmējdarbībai un cilvēktiesībām ([UNHCR Guiding Principles on Business and Human Rights](#)).

Ieguldījums ilgtspējā (turpinājums)

Ceļā uz ilgtspējīgām finansēm un ilgtspējas aspektu integrāciju visos Altum procesos un informācijas atklāšanu, kas saistīta ar ilgtspēju finanšu pakalpojumu nozarē:

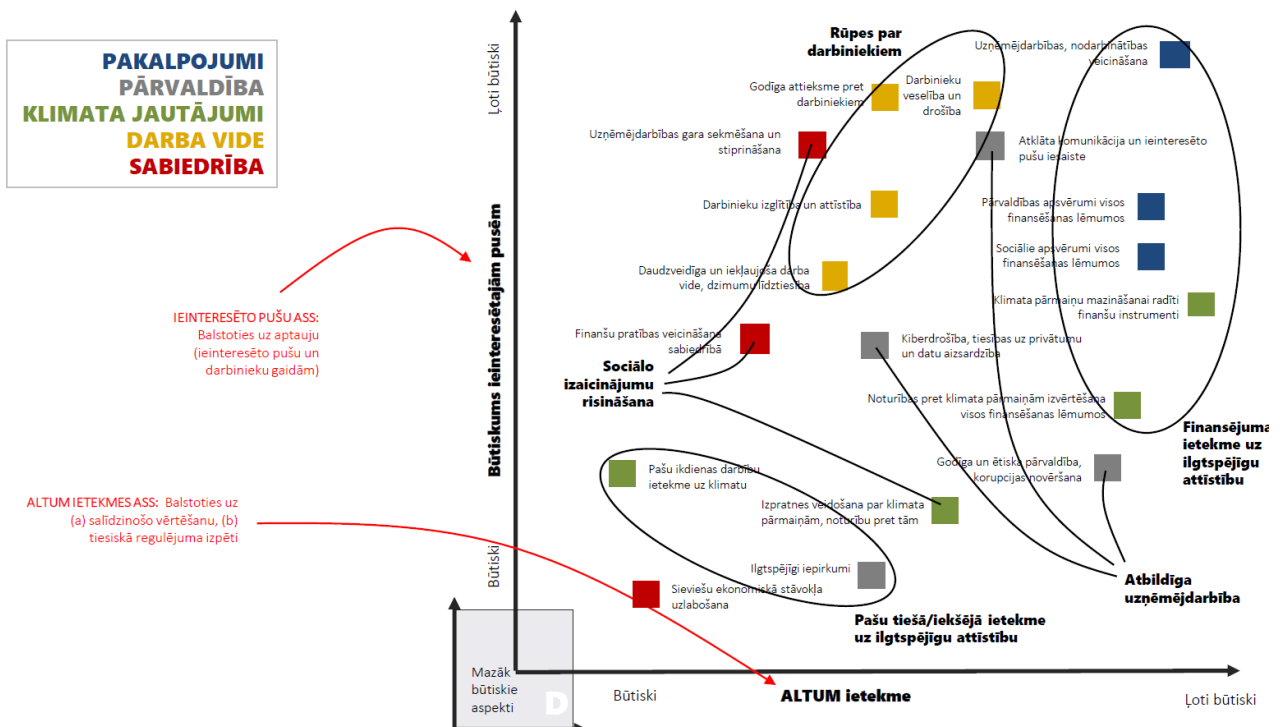
Būtiskuma matrica

ALTUM ir identificējusi un īsteno ciešu sadarbību ar ALTUM ieinteresētajām pusēm, apzinoties ALTUM īpašo lomu tautsaimniecībā, kā arī ieinteresēto pušu vajadzības un risinot tās. ALTUM apzinās un izvērtē savas darbības sociālo, vides un ekonomisko ietekmi un iesaista ieinteresētās puses abpusēji būtisku jautājumu risināšanā. Veidojot attiecības ar iesaistītajām pusēm, ALTUM organizē un iesaistās konsultācijās, veido partnerības, rīko informatīvus un izglītojošus pasākumus.

Lai sastādītu ALTUM ilgtspējas būtiskuma matricu un nodefinētu ambīciju līmeni attiecībā uz ilgtspējīgu finansējumu aizdevumu portfeli, 2021.gada nogalē tika veikta ieinteresēto pušu apzināšana, kartēšana un aptauja, kas ļāva identificēt ilgtspējas saturā ietveramos būtiskos aspektus.

Šī procesa rezultātā ir identificētas nozīmīgākās ietekmes jomas un būtiskuma aspekti, sastādot Būtiskuma matricu.

Vairāk informācijas var meklēt ALTUM mājaslapā sadaļas "Ilgtspēja un pārvaldība" apakšsadaļā "[Būtiskuma matrica](#)"

2025.gadā plānots atjaunot Būtiskuma matricu, lai sekotu līdzi izmaiņām ietekmes pušu gaidās, kā arī ievērotu jauno ESRS (European Sustainability Reporting standards) prasības, kas, iespējams, ALTUM būs saistošas no 2026.gada.

Ilgspējīgs finansējums

ALTUM ambīciju līmenis attiecībā uz ilgtspējīgu finansējumu tiek īstenots brīvprātīgi, un to nosaka (i) ieinteresēto pušu, piemēram, investoru, kredītreitingu aģentūru, starptautisko aizdevēju, Nasdaq Baltic, gaidas uz ALTUM kā Latvijas attīstības finanšu institūciju, kam ir ļoti būtiska ietekme uz Latvijas tautsaimniecību, un (ii) atbilstības prasības publiskajam finansējumam, kas pieejams no ES Kohēzijas politikas un/vai ANM instrumenta, kas sniedz ieguldījumu Ilgtspējīgas Eiropas investīciju plānā/zaļā kursa investīciju plānā, kur ALTUM ieņem kritiski svarīgu lomu finanšu instrumentu īstenošanā MVU sektorā Latvijā.

ALTUM ambīciju līmeni ietekmē arī ilgtspējīgas finansēšanas regulējums, kas jau ir spēkā daļai ALTUM portfeļa (kā piemēram, portfelim, kas finansēts saskaņā ar ALTUM Zaļo obligāciju ietvaru 2021 (iepriekš Zaļo obligāciju ietvars 2017), ņemot vērā Starptautiskās Kapitāla tirgus asociācijas (ICMA) publicētos Zaļo un sociālo obligāciju principus. Lai arī nav saistoši ALTUM, taču ALTUM savā ikdienas darbībā ievēro starptautisko finanšu institūciju sektora praksi, tādejādi šobrīd ir izskatītas EBA (Eiropas Banku iestādes) un ECB (Eiropas Centrālās Bankas) vadlīnijas par ESG aspektu integrāciju kredītriska pārvaldībā, tostarp aizdevumu izsniegšanā un uzraudzībā, kā arī klimata risku (Pārejas risku un klimata fizisko risku) pārvaldību un noris to tālāka integrācija ALTUM iekšējos procesos.

2022. gadā Latvijas Banka (līdz 2022. gada 31. decembrim Finanšu un kapitāla tirgus komisija) izstrādāja Latvijas finanšu sektora ilgtspējas ceļa karti, lai skaidrotu finanšu sektora uzrauga gaidas par finanšu un kapitāla tirgus dalībnieku nostāju un rīcību ilgtspējas risku identificēšanas un pārvaldības jomā. Ceļa kartes mērķis ir veicināt vienotu izpratni par finanšu un kapitāla tirgus dalībniekiem noteiktiem veicamajiem soļiem ilgtspējas risku identificēšanas un pārvaldības jomā.

ALTUM ESG apņemšanās balstās uz 2022.gadā izstrādāto ceļa karti, kuras īstenošana jau vairāku gadu garumā ir veicinājusi ilgtspējīgu finanšu attīstību. Tās ietvaros ieviestie pasākumi un sasniegtie mērķi atbilst Latvijas Bankas izstrādātās ceļa kartes vadlīnijām.

2024.gadā noris aktīvs darbs pie jaunu ilgtspējīgu produktu attīstības. Ilgtspējas finansējuma klāstā īpaši izceļams ir **pārejas finansējuma** piedāvājums.

Ilgtspējīgs finansējums (turpinājums)

2023.gada vasarā izstrādātais produkts pārejai uz zema oglekļa ekonomiku MVU segmentā, lai sekmētu uzņēmumu veiksmīgu pāreju uz zemoglekļa ekonomiku - mazināt sava produkta vai pakalpojuma dzīves cikla CO2 pēdu, pielāgoties piegādes ķēžu prasībām attiecībā uz ESG mājas darbiem, stiprināt pielāgošanos klimata fizisko risku radītajai ietekmei, uzņem tempus. Šobrīd fokuss ir uz pārejas finansējuma piedāvājuma lauksaimnieku segmentā paplašināšanu, lai veicinātus, piemēram, lauksaimniecības tehnikas un produktu ražošanas energoefektivitātes attīstību, kā arī saimniecību klimatnoturību.

Savukārt attiecībā par ESG aspektu integrāciju kredītriska pārvaldībā, 2024.gadā tiek turpināts aktīvs darbs pie 2023.gadā izstrādātā ESG scoringa modeļa integrācijas aizdevuma izsniegšanas procesos. Tas tiks pielietots MVU / Lielo uzņēmumu un Lauksaimnieku segmentos jaunu darījumu izvērtēšanas procesā virs noteikta būtiskuma sliekšņa, kā arī pie esošā portfeļa un ķīlu novērtējuma uzraudzības. ESG scoring modelis ļaus arī noteikt pārejas riska pakāpi individuālajā darījumu līmenī. ESG scoring modeļa ieviešana notiek pakāpeniski, sākot ar 2025.gada pavasari, ņemot vērā klientu gatavību aizpildīt 2024.gada aprīlī publicēto vienoto banku ESG anketu, lai iegūtu informāciju ESG risku izvērtējumam un attiecībā uz plānotajiem/faktiskajiem klientu ilgtspējas KPI's datiem.

AIF Altum Kapitāla fonds veic ieguldījumus, rūpīgi izvērtējot uzņēmumu darbību ESG jomā un ekonomikas izmaiņu ietekmi uz piegāžu un vērtību ķēdēm. Ievērojot Regulas par informācijas atklāšanu, kas saistīta ar ilgtspēju, finanšu pakalpojumu nozarē (The Sustainable Finance Disclosure Regulation – SFDR) prasības, 2022.gada nogalē tika publicētas Fonda nostādnes par ieguldījumu lēmumu ietekmi uz ilgtspējas faktoriem (Principal Adverse Impact Indicators). 2024.gada sākumā apkopoti Fonda portfeļa kompāniju nelabvēlīgās ietekmes indikatori par 2023.gadu, Jāatzīmē, ka Fonda pārvaldītā portfeļa svarīgākie nelabvēlīgās ietekmes indikatori neliecina par ieguldījumu lēmumu būtisku negatīvu ietekmi uz ilgtspējas faktoriem gan uz 2023.gada beigām, gan aktualizētajā izvērtējumā uz 2024.gada beigām.

ALTUM apņemas sekot labākajiem nozares piemēriem Eiropā, kas ir pauduši savu stingru nostāju, definējot sasniedzamos mērķus un neatbalstāmās nozares un projektus neatkarīgi no finansējuma izcelsmes un kas jau šobrīd nefinansē enerģijas ražošanas projektus, kuros izmanto fosilo kurināmo. Esošais klientu portfelis tiks pārskatīts, stimulējot klientu pāreju uz ilgtspējīgu attīstību, kā arī pakāpeniski atsakoties no tādu projektu finansēšanas, kas neatbilst ALTUM noteiktajiem ESG aspektiem kredītriska pārvaldībā.

Portfeļa devums ilgtspējīgā attīstībā

Finansētie projekti, kas sekmē vides mērķu sasniegšanu

Jau 2017.gada oktobrī ALTUM veica zaļo obligāciju emisiju 20 milj. EUR apmērā, kļūstot par pirmo Centrālās un Austrumeiropas nacionālo valstu attīstības institūciju, kas izlaidusi zaļās obligācijas.

Piesaisītais finansējums no zaļo obligāciju emisijas tiek izmantots ilgtspējīgu uzņēmējdarbības projektu finansēšanai energoefektivitātes, enerģijas ieguves no atjaunojamiem energoresursiem, "zaļo" ēku un ilgtspējīga transporta jomās, tostarp energoservisa kompānijām (ESKO), kas darbojas uzņēmumu apkalpošanas sektorā šajās jomās. Lai investori varētu sekot ALTUM Zaļo obligāciju ieguldījumiem un lai iegūtu ieskatu par finansētajiem projektiem, ALTUM publicē ikgadējo [Zaļo obligāciju Investoru pārskatu](#).

Lai nodrošinātu investoriem pārliecību, ka zaļo obligāciju finansējumu ALTUM ieguldīs videi draudzīgos projektos un nodrošinās noteiktu vides mērķu sasniegšanu, [CICERO](#) (Starptautiskais klimata un vides izpētes centrs/ Center for International Climate and Environmental Research, Oslo, kopš 2022.gada daļa no kredītreitīngas aģentūras S&P Global) 2017.gada septembrī sniedza neatkarīgu atzinumu par ALTUM Zaļo obligāciju ietvaru 2017 un saņēma CICERO [Vidēji zaļo vērtējumu](#).

CICERO
Medium Green

2021.gada 2.pusgadā tika aktualizēts ALTUM [Zaļo obligāciju ietvars 2021](#), ņemot vērā 2021.gada jūnijā [Starptautiskās Kapitāla tirgus asociācijas \(ICMA\)](#) publicētos Zaļo un sociālo obligāciju principus, par ko 2021.gada decembrī atkārtoti tika saņemts CICERO [Vidēji zaļais vērtējums](#). "

2021.gada septembrī, kā pirmais uzņēmums no Latvijas, ALTUM ar savu zaļo obligāciju emisiju pievienojās [Nasdaq Sustainable Bond Network](#).

Portfeļa devums ilgtspējīgā attīstībā (turpinājums)

Visas jaunās programmas, kuru ietvaros ir pieejams finansējums no ANM, no atbalstāmo aktivitāšu viedokļa ir ar ilgtspējas uzsvaru, tikai dažādos aspektos, un ir iedalāmas (i) klimata programmas, nodrošinot DNSH principa ievērošanu Taksonomijā noteiktām vides mērķu prasībām, (ii) digitalizācijas programma ar mērķi celt produktivitāti un (iii) zemas ires namu programma ar sociālo mērķi – mazināt nevienlīdzību. ALTUM turpina strādāt pie jauniem ilgtspējas produktiem dažādos segmentos. 2023.gadā tika ieviests produkts **MVU segmentā, laisekmētu uzņēmumu veiksmīgu pāreju uz zemoglekļa ekonomiku** - mazināt sava produkta vai pakalpojuma dzīves cikla CO₂ pēdu, pielāgoties piegādes ķēžu prasībām attiecībā uz ESG mājas darbiem, stiprināt pielāgošanos klimata fizisko risku radītajai ietekmei. 2024.gadā uzsākts darbs pie **pārejas finansējuma piedāvājuma lauksaimnieku segmentā**. Pārejas finansējuma produkta paplašināšana paredzēta projektiem, piemēram, kas veicina lauksaimniecības tehnikas un produktu ražošanas energoefektivitāti un saimniecību klimatnoturību. Jauno darījumu apjoma pieaugumu ilgtspējīgiem aizdevumiem pozitīvi ietekmē jau kopš 2023.gada rudens piešķirtais papildus stimuls - atlaide ilgtspējīgu projektu finansējuma cenai, kas sākotnēji tiek piemērota 18 mēnešu laikā no aizdevuma piešķiršanas brīža.

Intensīvais darbs ar klientiem MVU segmenta zaļo ēku projektu finansēšanā un tirgus izglītošanā, kas tiek veikts jau daudzus gadus, 2024.gadā nesa augļus – šogad ir pirmais gads, kad sākās aizdevumu izsniegšana zaļo ēku sektorā, sasniedzot 4.6 milj. EUR.

Vairāk par ALTUM programmām uzņēmumu energoefektivitātes uzlabošanai un ilgtspējai var lasīt [šeit](#), bet par daudzvākļu māju energoefektivitātes programmu pieejams [šeit](#).

ALTUM [Energoefektivitātes tehniskā kompetences centra komanda](#) konsultē uzņēmumus par energoefektivitātes izpēti un energoaudītu veikšanu, kā arī investīciju projektu tehniskās dokumentācijas sagatavošanu. Mūsu komandas pieredze veidojusies kopš 2017.gada, kad ALTUM izlaida Zaļās obligācijas, lai piesaistītu līdzekļus ilgtspējīgu projektu finansēšanai.

Komandas zināšanas par energoefektivitātes risinājumiem un tirgus tendencēm neaprobežojas tikai ar standarta risinājumiem, veidojot papildus pievienoto vērtību klientiem. Pēdējo piecu gadu laikā konsultētie uzņēmumu projekti, ja tiktu īstenoti visi energoaudītu ieteikumi, nodrošinātu vairāk nekā **16 000 t CO₂e** ietaupījumu gadā.

2024.gadā konsultēto projektu kopējais CO₂ ietaupījums sasniegs **297 t CO₂e** gadā, taču šis skaits vēl neatpoguļo vairāku lielu projektu ietekmi, kuru energoaudīti joprojām ir procesā. Viens no nozīmīgākajiem piemēriem ir **vairāk nekā 300 publisko ēku energoaudīti Rīgā**. Vairāk par [Energoefektivitātes tehniskās kompetences centru \(Energograntu\)](#) skatīt [šeit](#).

Finansētie projekti, kas sekmē sociālo mērķu sasniegšanu

ALTUM kā attīstības finanšu institūcija dažādību un vienlīdzīgas iespējas nodrošina ne tikai organizācijas iekšējā vidē, bet arī daudz plašākā tvērumā, ar pozitīvu un jēgpilnu ilgtermiņa ietekmi uz būtiski plašāku indivīdu loku un visu sabiedrību kopumā.

Sniedzot savu tiešu ieguldījumu Latvijas sabiedrības attīstībā, ALTUM nodrošina vienlīdzīgas iespējas finansējuma pieejamībai

- (i) sociāli nozīmīgu projektu realizēšanai,
- (ii) sociāli jūtīgām iedzīvotāju grupām,
- (iii) biznesa uzsākšanai un attīstībai lauku teritorijās neatkarīgi no profesijas vai vecuma, kā arī
- (iv) sociālajiem uzņēmumiem, attīstot sociālo uzņēmējdarbību un iesaistot darba tirgū cilvēkus, kam citādi nebūtu iespējas pilnvērtīgi integrēties sabiedrībā.

Finansētie projekti, kas sekmē sociālo mērķu sasniegšanu (turpinājums)

Finansējot sociāli nozīmīgus projektus, ALTUM darbības pozitīvā ietekme dažādības un vienlīdzības veicināšanā sniedzas tālu ārpus organizācijas robežām. Sociālie mērķi tiek realizēti līdz ar ikdienas atbalsta finanšu instrumentiem - aizdevumiem, garantijām un ieguldījumiem iespējkapitāla fondos, kas nodrošina finanšu resursu pieejamību uzņēmumiem un mājsaimniecībām. Finansējums tiek piešķirts jomās, kuras valsts izvirzījusi kā atbalstāmas un svarīgas, tādējādi veicinot tautsaimniecības attīstību un sekmējot privātā kapitāla un finanšu resursu mobilizēšanu.

Jāatzīmē, ka 2024.gadā strauji attīstās zemas īres namu būvniecības programma, **sekmējot sociālo mērķu sasniegšanu Latvijas reģionos**. Programmas ietvaros tiek sniegts atbalsts triju vai vairāk dzīvokļu zemas īres un energoefektivitātes prasībām atbilstošu dzīvojamo māju būvniecībai reģionos ar mērķi veicināt mājokļu pieejamību mājsaimniecībām, kas nevar atļauties mājokli uz tirgus nosacījumiem.

Šobrīd kopējais programmas finansējums sasniedz nepilnus 42 milj. eiro un šobrīd noris darbs pie pieejamā finansējuma palielinājuma redzot lielo pieprasījumu. Līdz 2024.gada beigām piešķirti aizdevumi par nepilniem 38 milj. EUR, jau šobrīd 7 dažādās Latvijas pilsētās notiek projektu īstenošana, kas ļaus izveidot 486 jaunus dzīvokļus zemas īres namu programmā.

ANM zemas īres mājokļu programmas finansēto projektu atrašanās vietas 2024:

Apzinoties, ka Latvijas reģionos uzņēmējiem un iedzīvotājiem ir grūtāk piesaistīt kredītus attīstībai - gan nodrošinājuma vērtības, gan pirktpējas dēļ, ALTUM konsekventi strādā, lai ar saviem finanšu instrumentiem palielinātu finansējuma pieejamību šiem klientu segmentiem teritorijās ārpus Rīgas un Pierīgas. Jau 2018.gadā ALTUM ieviesa īpašu mazo aizdevumu programmu, kas paredzēta tikai uzņēmējiem lauku teritorijās, kurai ir stabils un augošs pieprasījums – kopš programmas sākuma izsniegti 48 milj. EUR. Uzņēmējdarbības veicināšanai Latvijas reģionos 2024.gadā tika izveidots jauns piedāvājums, kas aizdevumus līdz 100 tūkstošiem eiro ļauj piešķirt bez vai ar samazinātām nodrošinājuma prasībām. Pirmā gada dati liecina, ka šis ir īpaši aktuāls piedāvājums uzņēmējiem reģionos – 72 % no darījumiem ir ārpus Rīgas. Savukārt privātpersonu segmentā 2024.gadā ALTUM palielināja savu garantiju limitus līdz pat 50% no hipotekārā aizdevuma apjoma, ja mājokļa iegādes darījums notiek ārpus Rīgas un Pierīgas. Ņemot vērā, ka garantiju limita palielināšana hipotekārajiem aizdevumiem nenesa būtiski kredītēšanas apjoma kāpumu reģionos un privātā sektora piedāvājums nav pietiekams, 2025.gadā ALTUM plāno sākt privātpersonu mājokļu tiešo kredītēšanu lauku apvidos. Šobrīd notiek piedāvājuma saskaņošana ar Eiropas Komisiju.

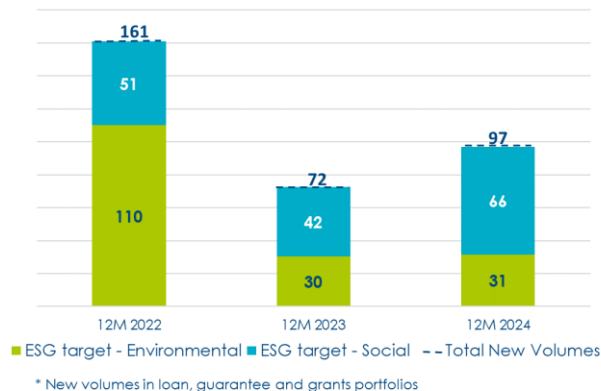
Portfeļa devums ilgtspējīgā attīstībā (turpinājums)

Zemāk atspoguļots **Kopsavilkums par ALTUM jauno darījumu, kas sekmē Vides un Sociālo mērķu sasniegšanu, apjomu pēdējos trīs gados:**

Sociālo mērķu sasniegšanā privātpersonu segmentā būvniecības devumu sniedz mājokļu garantijas, kur 2024.gadā izsniegto garantiju apjoms sasniedza 51 milj. EUR. Papildus stimulu jauno darījumu apjoma pieaugumam 2024.gadā deva paplašinātie mājokļa garantiju nosacījumi - tika palielināts piešķiramo garantiju apmērs ģimenēm reģionos, kā arī palielināta maksimālā darījuma summa, kas atļauta programmas ietveros.

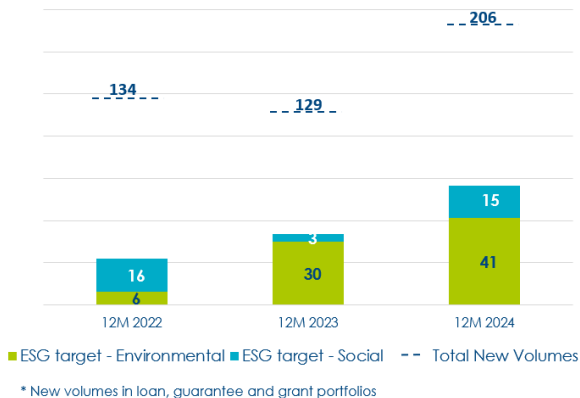
Sociālo mērķu sasniegšanu aizdevumu portfeli privātpersonu segmentā sekmēja ANM zemas īres mājokļu būvniecības programmas straujš uzrāviens 2024.gadā, kur sākusies aizdevumu izsniegšana (2023: 6 milj. EUR).

Residential Segment - New Volumes*
2022-2024, MEUR

Izsniegtie aizdevumi, kas **sekmē vides mērķu sasniegšanu**, privātpersonu segmentā sastāda 14 milj. EUR (-15 milj. EUR pret 2023.gadu), ko veido aizdevumi daudzdzīvokļu māju energoefektivitātes uzlabošanai. Jāatzīmē, ka izsniegto aizdevumu apjomi Privātpersonu segmentā ir samazinājušies salīdzinot ar 2023.gadu, ņemot vērā 2024.gadā piedāvātā produkta izmaiņas daudzdzīvokļu māju energoefektivitātes projektiem, akcentējot garantiju instrumentu papildus aizdevuma produktam, kur garantiju izsniegšanas apjomi 2024.gadā izlīdzsvaro aizdevumu samazinājumu. Taču joprojām kopējie jaunie darījumu apjomi nav salīdzināmi ar augstajiem 2022.gada apjomiem, kad noslēdzās iepriekšējā plānošanas perioda programma.

SME Segment - New Volumes*
2022-2024, MEUR

Izsniegtie ilgtspējas aizdevumi MVU segmentā, **kas sekmē vides mērķu sasniegšanu**, 2024.gadā sasniedza 36 milj. eiro (+7 milj. eiro pret 2023.gadu) – izteikti energoefektivitātes, atjaunīgo energo resursu un zaļo ēku sektoros. Jāatzīmē, ka būtisku pieaugumu salīdzinot ar 2023.gadu nodrošināja ANM energoefektivitātes programma ar kapitāla atlaidi.

Savukārt izsniegto aizdevumu apjomu projektu, kas sekmē sociālo mērķu sasniegšanu, finansēšanai veicinājusi starta aizdevumu programma, ar izteiktu fokusu uz finansēšanu reģionos.

Portfeļa devums ilgtspējīgā attīstībā (turpinājums)

Kopumā 2024.gadā ALTUM finansēto projektu, kas sekmē vides mērķu sasniegšanu, **kopējais plānotais ieguldījums CO₂ samazinājumā sasnies 15.3 tūkst. tonnas CO₂e gadā** (2023: 17.9 tonnas CO₂e), kas sastāda 308 tonnas CO₂e (2023: 636 tonnas CO₂e) gadā uz vienu ieguldīto milj. eiro.

Analizējot pa segmentiem, ALTUM finansēto projektu, kas sekmē vides mērķu sasniegšanu MVU segmentā, kopējais plānotais ieguldījums CO₂ samazinājumā sastāda 422 tonnas CO₂e (2023: 643 tonnas CO₂e) gadā uz vienu ieguldīto milj. eiro, kur vērojams samazinājums salīdzinot ar 2023.gadu dēļ finansēto projektu specifikas.

Jāatzīmē, ka MVU zaļo ēku vai enerģijas uzkrāšanas infrastruktūras projektiem CO₂ samazinājums netiek aprēķināts, tādejādi šādu projektu pozitīvais ieguldījums ilgtspējā ir vērtējams vēl papildus.

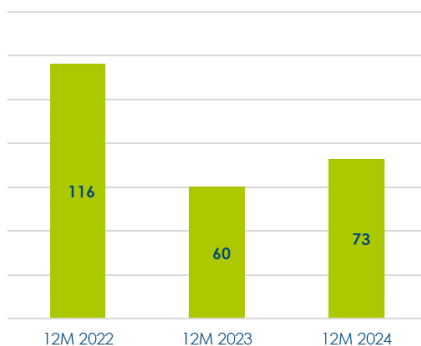
Savukārt ALTUM finansēto projektu, kas veicinājis vides mērķu sasniegšanu privātpersonu segmentā, kopējais plānotais ieguldījums CO₂ samazinājumā sastāda 25 tonnas CO₂e (2023: 106 tonnas CO₂e) gadā uz vienu ieguldīto milj. eiro, kur vērojams šķietami būtisks samazinājums salīdzinot ar 2023.gadu. Taču tas skaidrojams ar lielāku ieguldījuma īpatsvaru projektā, kā arī aprēķinā iekļautās būtiski zemākas CO₂e pēdas siltumenerģijas piegādātāju enerģijai - acīmredzams uzlabojums, kas veikts pēdējo gadu laikā siltumenerģijas ražošanas risinājumu nomaiņai ar pozitīvāku ietekmi uz vidi.

Augstāk minētās aktivitātes sniedzot aizdevumus, garantijas un grantus daudzdzīvokļu māju un privātmāju energoefektivitātes uzlabošanas programmās Privātpersonu segmentā un ilgtspējīgu projektu realizācijai MVU segmentā rezultējūšās sekojošos jauno darījumu apjomos Vides mērķu sasniegšanā:

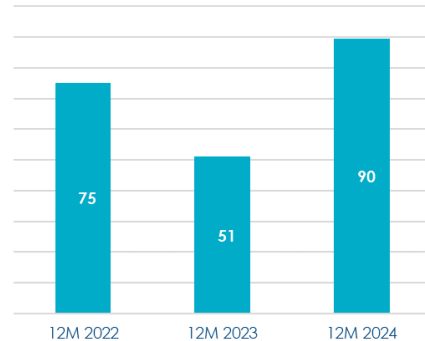
Savukārt aktīvi sniedzot garantijas mājokļa iegādei (Privātpersonu segments) un nodrošinot uzņēmumiem pilnu spektru valsts atbalsta finanšu instrumentus ALTUM jauno darījumu apjomi Sociālo mērķu sasniegšanā ir sekojoši:

Jaunie darījumi, kas sekmē Vides mērķu sasniegšanu 2022-2024 (MEUR)

*Grafikā atspoguļoti jaunie apjomi aizdevumu, garantiju un grantu portfeli

Jaunie darījumi, kas sekmē Sociālo mērķu sasniegšanu 2022-2024 (MEUR)

*Grafikā atspoguļoti jaunie apjomi aizdevumu, garantiju un grantu portfeli

ESG - Korporatīvā pārvaldība (Governance)

ALTUM efektīvu darbību ilgtermiņā iespējams nodrošināt tikai ievērojot ilgtspējīgas komercdarbības principu, ko veido trīs savstarpēji saistīti un vienlīdz būtiski ESG aspekti – vides (environmental), sociālais (social) un korporatīvās pārvaldības (governance).

Korporatīvā pārvaldība ir būtisks ALTUM darbības pamats, nodrošinot caurskatāmību, atbildību un ilgtspējīgu attīstību. 2024.gads iezīmējās ar nozīmīgiem sasniegumiem un augstiem novērtējumiem dažādās jomās, kas apliecina ALTUM ilgtspējas, investoru attiecību un dažādības veicināšanas prakses. Sasniegtie rezultāti atspoguļo uzņēmuma stratēģisko pieeju atbildīgai uzņēmējdarbībai un nepārtrauktus uzlabojumus korporatīvās pārvaldības procesos.

Altum korporatīvās pārvaldības modelis, kas tiek nepārtraukti pilnveidots, ir pamats ALTUM stratēģisko mērķu sasniegšanai. ALTUM jau no 2021.gada piemēro Korporatīvās pārvaldības ieteikumus, kas ietverti Kodeksā.

Kodeksā noteikto korporatīvās pārvaldības principu ievērošana veicina uzņēmuma ilgtermiņa vērtības pieaugumu, to efektīvu pārvaldību un darbības caurskatāmību un ir attiecināma visos ALTUM līmeņos, veidojot sekmīgu savstarpējo attiecību sistēmu starp akcionāru, padomi, valdi, darbiniekiem, klientiem un pārējo sabiedrību. ALTUM ikdienas darbībā veido atvērtu un uzticamu komunikāciju ar visām iesaistītajām pusēm, kā arī nodrošina atbilstību Latvijas un starptautiskajām likumdošanas normām un ētikas standartiem.

Izvērtējot ALTUM korporatīvās pārvaldības sistēmas atbilstību Kodeksā noteiktajiem korporatīvās pārvaldības principiem un šo principu ievērošanu ALTUM darbībā, ALTUM pilnībā ievēro visus Kodeksā noteiktos korporatīvās pārvaldības principus.

Svarīgākie notikumi un sasniegumi 2024

Zemāk apkopotī nozīmīgākie notikumi un atzinības, kas ALTUM piešķirtas par 2024.gadu.

Ilgtermiņa kredītreitings Baa1

Nominācijā Labākās investoru attiecības obligāciju tirgū Baltijā 3.vieta

Platfina novērtējums "Ilgspējas indeksā"

Bronzas statuss SIF novērtējumā "Dažādībai atvērts darba devējs"

Figure Baltic Advisory apbalvojums "Taisnīgs maksātājs" 2.vieta

Moody's 2025.gada 28.janvārī pārapsīrināja **ALTUM ilgtermiņa kredītreitingu Baa1 ar stabilu perspektīvas novērtējumu**, kas ir tādā pašā līmenī, kāds tika apstiprināts 2024.gada 2.februārī. Atbilstoši Moody's aktualizētajai ar valdību-saistītu emitentu metodikai (Government-Related Issuers Methodology), kas publicēta 2024.gada 25.janvārī, Moody's vairs neklasificē ALTUM kā ar valdību-saistītu emitentu (government-related issuer) un atsaucis tā bāzes kredītnovērtējumu (Baseline Credit Assessment) Baa3. No 2024.gada 2.februāra ALTUM noteikts atsevišķais kredītnovērtējums (standalone assessment) līdzšējā Baa3 līmenī, kas aizstāj atsaukto bāzes kredītnovērtējumu. Moody's ilgtermiņa kredītreitingu Baa1 ALTUM sākotnēji saņēma 2017.gadā, un tas ir viens no augstākajiem starp Latvijas valsts kapitālsabiedrībām piešķirtajiem. Augstais reitings ļauj ALTUM sekmīgi īstenot ilgtermiņa stratēģiju finansējuma piesaistei, regulāri emitējot obligācijas. Finanšu piesaiste Resursu piesaiste finanšu tirgos nodrošina ALTUM finansējuma avotu diversifikāciju, palīdz būt ilgtspējīgiem un pašpietiekamiem finansējuma piesaistē, vienlaikus sekmējot Baltijas kapitāla tirgus attīstību.

2025.gada pavasarī ALTUM ieguva 3.vietu Baltijā Nasdaq Baltija biržu uzņēmumu balvas "Nasdaq Baltic Awards 2025" nominācijā par labākajām investoru attiecībām obligāciju tirgū. Lai saņemtu balvas, Nasdaq Baltija birzās kotētie uzņēmumi tika vērtēti, pamatojoties uz to sasniegumiem caurskatāmības, investoru attiecību un labas korporatīvās pārvaldības prakses jomā. Papildus tika izvērtēta uzņēmumu tirdzniecības aktivitāte, ņemts vērā tirgus analītiķu un investoru vērtējums.

Svarīgākie notikumi un sasniegumi 2024 (turpinājums)

Savukārt Korporatīvās ilgtspējas un atbildības institūta (Institute for Corporate Sustainability and Responsibility) organizētajā [Ilgtspējas indeksā](#), kas novērtē uzņēmuma ilgtspēju atbilstoši starptautiskajām prasībām visās korporatīvās sociālās atbildības jomās, ALTUM jau **ceturto gadu pēc kārtas ieguva augsto plaftina novērtējumu**. Ilgtspējas indeksa vērtējums ir viena no uzskatāmām izpausmēm tam neredzamajam ikdienas darbam, ko uzņēmumi realizē, ievērojot korporatīvās ilgtspējas un atbildības principus, sabalansējot akcionāru, darbinieku, klientu, apkārtējās vides, biznesa partneru un citu pušu intereses ar ilgtspējīgas darbības nosacījumiem, tādā veidā kļūstot par līderiem un paraugu citiem uzņēmumiem.

2024.gadā ALTUM saņēma augstu novērtējumu par taisnīgu un vienlīdzīgu pieeju atalgojuma noteikšanā. Atalgojuma pētījumu un vadības konsultāciju uzņēmuma Figure Baltic Advisory (agrāk pazīstams kā "Fontes") pētījumā "[Taisnīgs maksātājs 2024](#)". ALTUM mazo un vidējo uzņēmumu kategorijā ieguva 3.vietu. Analizējot uzņēmumus, tika vērtēti vairāki aspekti: iekšējais taisnīgums (atalgojums vienādiem vai līdzīgas vērtības amatiem uzņēmuma iekšienē), ārējais taisnīgums (uzņēmuma maksātais atalgojums attiecībā pret līdzīgiem amatiem darba tirgū) un sociālais taisnīgums (atšķirība starp vīriešu un sieviešu atalgojumu vienādos amatos). Starp kritērijiem ir arī attiecība vīriešu un sieviešu īpatsvars vadītāju amatos, sākot no vidēja līmeņa vadītājiem.

Tāpat 2024.gadā otro gadu pēc kārtas atzinīgi tiek vērtēts ALTUM sniegums dažādības veicināšanā. Sabiedrības integrācijas fonda "[Dažādības novērtējums 2024](#)" ALTUM saņēma bronzas statusu, kas apliecina ALTUM sniegumu dažādības principu ieviešanā un apņēmību ceļā uz izcilību iekļaujošas darba vides veidošanā. Apbalvojums veidots, lai veicinātu toleranci pret dažādību Latvijas uzņēmumos un darba tirgū, kā arī veidot sabiedrības izpratni par dažādības jēdzienu, kā arī dalīties ar labās prakses piemēriem.

Augstākās vadības institūciju nominēšana un izvēle

Kompetenta un pieredzējusi uzņēmuma vadība ir priekšnoteikums uzņēmuma efektīvai darbībai un lēmumu pieņemšanai, kas sekmē uzņēmuma ilgtermiņa vērtības pieaugumu.

ALTUM pārvaldības modelis ir veidots, ievērojot korporatīvās pārvaldības labo praksi, kas ietverta Kodeksā, nodalot stratēģisko un operatīvo vadību. Uzņēmumā ir trīs pakāpju pārvaldes struktūra. ALTUM pārvaldību īsteno akcionāru sapulce, padome un valde. [Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likumā](#) noteiktajos gadījumos lēmumus pieņem arī [Ministru kabinets](#) kā augstākā lēmējinstiūcija. Saskaņā ar [Komerclikumu](#) gan valdei, gan padomei noteikta solidāra atbildība.

Izvērtējot ALTUM korporatīvās pārvaldības sistēmas atbilstību Kodeksā noteiktajiem korporatīvās pārvaldības principiem un šo principu ievērošanu ALTUM darbībā, ALTUM pilnībā ievēro Kodeksā noteiktos korporatīvās pārvaldības principus. ALTUM padomes un valdes sastāvu un darbības laiku nosaka [Attīstības finanšu institūcijas likums](#) (turpmāk AFI likums).

Saskaņā ar AFI likuma 7.pantu uz ALTUM padomes un valdes locekļiem ir attiecināmas prasības, kādas noteiktas [Kredītiestāžu likumā](#) kredītiestādes padomes un valdes locekļiem.

ALTUM padomes sastāvu veido trīs padomes locekļi. Katrs akciju turētājs ir tiesīgs izvirzīt vienu padomes locekļa kandidātu. Padomes priekšsēdētājs ir [Finanšu ministrijas](#) izvirzīts padomes loceklis. ALTUM valdē nevar būt vairāk par pieciem valdes locekļiem. Padome ievēl valdes priekšsēdētāju no valdes locekļu vidus. Padomes un valdes locekļu pilnvaru termiņš ir trīs gadi.

Augstākās vadības institūciju nominēšana un izvēle (turpinājums)

Valdes un padomes locekļu nominēšanas kārtību nosaka Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likums un Ministru kabineta noteikumi "Valdes un padomes locekļu nominēšanas kārtība kapitālsabiedrībās, kurās kapitāla daļas pieder valstij vai atvasinātajai publiskai personai". Valdes vai padomes locekļu kandidātu izvērtēšanai valsts kapitāla daļu turētājs vai kapitālsabiedrības padome izveido nominācijas komisiju. Nominācijas komisijā iekļauj valsts kapitāla daļu turētāja vai padomes un Pārresoru koordinācijas centra (no 2023.gada 1.marta Valsts kancelejas Pārresoru koordinācijas departaments) (turpmāk - PKC) izvirzītos pārstāvjus, kā arī neatkarīgus ekspertus un, ja nepieciešams, novērotājus ar padomdevēja tiesībām.

Iespējamie valdes un padomes locekļu kandidāti tiek atlasīti, organizējot kandidātu pieteikšanās procedūru. Izņēmums pieļaujams tikai likumā paredzētos gadījumos, ja padomes vai valdes locekli pārvel uz jaunu pilnvaru termiņu vai personu nav iespējams nominēt termiņā, kas nodrošinātu padomes vai valdes rīcībspēju.

Ja padomes vai valdes locekļa kandidātu noteiktajā kārtībā nav iespējams nominēt termiņā, kas nodrošinātu institūcijas rīcībspēju, par padomes vai valdes locekli ieceļ kandidātu, kas atbilst attiecīgajam nepieciešamās profesionalitātes un kompetences kritērijiem. Šādā kārtībā ievēlētā persona amata pienākumus pilda līdz brīdim, kad likumā noteiktajā nominēšanas kārtībā amatā tiek ievēlēts padomes vai valdes loceklis, bet ne ilgāk kā vienu gadu.

ALTUM padomes un valdes locekļu nominēšanas kārtība nodrošina Kodeksa korporatīvās pārvaldības ieteikumu mērķi un veicina labu korporatīvo pārvaldību kapitālsabiedrībā.

Pārvaldības modelis

Akcionārs

Akcionāru efektīva iesaistīšana lēmumu pieņemšanā palīdz sasniegt uzņēmuma finanšu un nefinanšu mērķus, kā arī nodrošina uzņēmuma ilgtspējīgu darbību.

Finanšu ministrija

ALTUM kapitāla daļu turētāju pārstāvja amatā turpina strādāt Finanšu ministrijas valsts sekretāre

Baiba Bāne

Ekonomikas ministrija

ALTUM kapitāla daļu turētāju pārstāvja amatā turpina strādāt Ekonomikas ministrijas valsts sekretārs

Edmunds Valantiš

Zemkopības ministrija

ALTUM kapitāla daļu turētāju pārstāvja amatā turpina strādāt Zemkopības ministrijas valsts sekretārs

Ģirts Krūmiņš

Padome

ALTUM padomes locekļiem ir atbilstoša pieredze un kompetence, piemīt prasmju un zināšanu kopums, tostarp par finanšu nozari, biznesa attīstības vadību, kā arī uzņēmuma stratēģiju un finanšu vadību. Padomē ir pārstāvēti abi dzimumi, ievēroti dažādības principi.

Līga Kļaviņa

Krišjānis Znotiņš

Ansis Grasmanis

Padomes priekšsēdētāja

Valsts sekretāra vietiece finanšu politikas jautājumos Latvijas Republikas Finanšu ministrijā. Līdz tam ieņēmusi vairākus vadošos amatus Finanšu ministrijā, pārstāvot Latvijas valsts intereses valsts kapitālsabiedrībās, kā arī ilgstoši darbojusies starptautiskajās finanšu institūcijās.

Ieguvusi maģistra grādu jurisprudencē Latvijas Universitātes Starptautisko attiecību institūtā.

Padomes loceklis (neatkarīgais)

Ar vairāk kā 15 gadu pieredzi uzņēmumu vadībā un korporatīvajā pārvaldībā, kas gūta, ieņemot vadošus amatus finanšu sektora uzņēmumos (DnB Līzings, Eleving grupa Latvijā, Wandoo finance, Luminor bank).

Ieguvis bakalaura grādu Banku augstskolā un maģistra grādu biznesa vadībā starptautiskajās finansēs un banku darbībā SBS Swiss Business School (Šveice).

Padomes loceklis (neatkarīgais)

Ar vairāk kā 20 gadu pieredzi uzņēmumu vadībā un korporatīvajā pārvaldībā un vairāk kā 10 gadu pieredze risku pārvaldībā un iekšējās kontroles jomā, strādājot vadošās pozīcijās finanšu sektora uzņēmumos (SEB banka, Swedbank), kā arī esot Direktoru padomes priekšsēdētājs Banka per Biznes (Kosova) kā ERAB nominētais direktoru padomes loceklis, Padomes loceklis First Ukrainian International Bank (Ukraina), Banku augstskolā kā arī VAS Valsts nekustamie īpašumi.

Ieguvis maģistra grādu matemātikā Latvijas Universitātē, kā arī FCT (Association of Corporate Treasurers) un FCCA (Chartered Association of Certified accountants) profesionālās kvalifikācijas.

Pilnvaru termiņš: 26.12.2025.

Pilnvaru termiņš: 30.04.2027.

Pilnvaru termiņš: 30.04.2027.

ALTUM ir noteikta un saprotama padomes darba organizācija un savlaicīgas, kvalitatīvas un atbilstošas informācijas pieejamība, kas veicina padomes uzdevumu efektīvu izpildi un padomes locekļu pilnvērtīgu iesaisti lēmumu pieņemšanā. 2024.gadā notika 10 padomes sēdes, kurās tika izskatīti jautājumi par ALTUM darbības uzraudzību un pārvaldību, kā arī vērtēts Revīzijas komitejas darbs, Iekšējā audita daļas darbība un neatkarība, skatīti jautājumi, kas saistīti ar Iekšējās kontroles sistēmas darbību, valsts atbalsta programmu ieviešanu, īstenošanu un uzraudzību. Padome aktīvi iesaistījās nākamā perioda Stratēģijas izstrādes procesā caur regulārām padomes un valdes darba sesijām, kas tai skaitā aptvēra korporatīvās pārvaldības, risku pārvaldības un attīstības programmu jautājumus. Papildus Sabiedrības padome nosaka un vērtē valdes locekļu individuāli sasniedzamos darba izpildes rādītājus (KPI - key performance indicators) un regulāri uzrauga operatīvās darbības rezultātus un Stratēģijas izpildi. Padome tiek pārstāvēta arī Revīzijas komitejā un 2024.gadā Iekšējā audita daļas vadītāja atlases komisijā.

Pārvaldības modelis (turpinājums)

Valde

Reinis Bērziņš

Valdes priekšsēdētājs

Biznesa vadības un finanšu profesionālis ar ievērojamu pieredzi uzņēmumu un iestāžu vadībā.

Ieguvis maģistra grādu starptautiskajās finansēs un banku darbībā Banku augstskolā, kā arī biznesa vadībā Šveices Biznesa skolā un tiesību zinātnēs Latvijas Universitātē.

Galvenās atbildības jomas: finanšu un resursu vadība, ilgtspējas vadība.

Starptautiska investīciju fonda "Trīs jūru iniciatīvas investīciju fonds" Uzraudzības padomes loceklis. Banku augstskolas Padomnieku konventa priekšsēdētājs. RSU padomes priekšsēdētājs.

ALTUM vada no 2015.gada 12.oktobra.

Pilnvaru termiņš:
26.05.2027.

Jēkabs Krieviņš

Valdes loceklis

Finanšu jomas eksperts ar vairāk nekā 25 gadu pieredzi uzņēmējdarbības kreditēšanas procesu organizēšanā un vadīšanā, kas gūta, strādājot gan komercbanku, gan valsts finanšu iestāžu sektorā.

Ieguvis maģistra grādu uzņēmējdarbības un iestāžu vadībā Rīgas Biznesa skolā, banku darbinieka sertifikātu Banku augstskolā un bakalaura grādu ekonomikā Latvijas Biozinātņu un tehnoloģiju universitātē (agrāk Latvijas Lauksaimniecības universitāte)

Galvenās atbildības jomas: IT un tehnoloģiju attīstība, ALTUM klientu un reģionālo pakalpojumu centri, privātpersonu mājokļu garantijas, Latvijas Zemes fonda pārraudzība.

Eiropas Garantiju institūciju asociācijas (AECM) valdes loceklis

Pilnvaru termiņš:
26.05.2027.

Inese Zīle

Valdes locekle

20 gadu darba pieredze finanšu sektorā, tai skaitā vairāk nekā 15 gadu pieredze, vadot dažādus departamentus, kā arī darba pieredze valsts sektorā.

Ieguvis maģistra grādu starptautiskajā ekonomikā un uzņēmējdarbībā Latvijas Universitātē.

Galvenās atbildības jomas: ALTUM valsts atbalsta programmu izstrāde un ieviešana, dzīvojamo ēku energoefektivitāte, korporatīvo klientu apkalpošana, mārketings un sabiedriskās attiecības.

Kā ALTUM pārstāve Latvijas Finanšu nozares asociācijas padomē. AS "Sadales tīkls" padomes locekle.

Pilnvaru termiņš:
26.05.2027.

Ieva Jansone-Buka

Valdes locekle

Darba pieredze saistīta ar finanšu nozari, strādājot vadošos amatos gan komercbanku sektorā, gan uzņēmumos.

Ieguvis profesionāla maģistra grādu uzņēmējdarbībā Rīgas Ekonomikas Augstskolā, sociālo zinātņu bakalaura grādu vadības zinātnē un politikas zinātnē Latvijas Universitātē.

Galvenās atbildības jomas: riska kapitāla finanšu instrumenti, kreditēšanas procesa organizēšana un vadīšana, eksporta garantijas, sociālā uzņēmējdarbības un uzņēmumu energoefektivitātes programmas īstenošana.

SIA "Tet" padomes locekle.

Pilnvaru termiņš:
17.03.2027.

Juris Jansons

Valdes loceklis

Vairāk nekā 20 gadu pieredze darbības atbilstības, finanšu noziegumu novēršanā un risku vadībā, kas gūta, ieņemot vadošus amatus komercbanku sektorā.

Ieguvis maģistra grādu tiesību zinātnēs Latvijas Universitātē. Papildus ilggadējai pieredzei noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas jomā, ir iegūts CAMS sertifikāts,

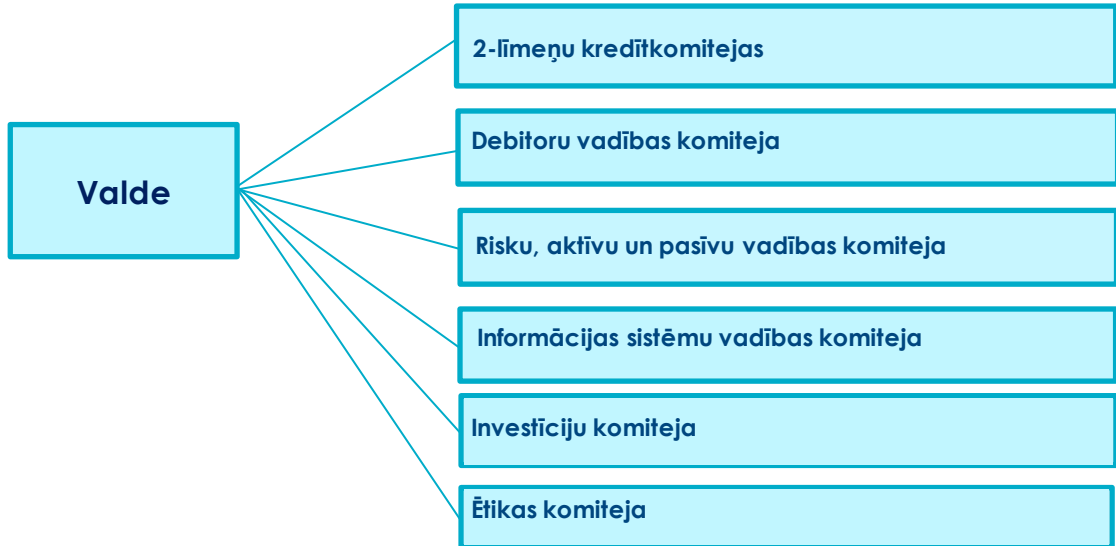
Galvenās atbildības jomas: riska vadība, noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma un proliferācijas finansēšanas novēršana, juridiskā un administratīvā pārvaldība, klientu saistību izpilde un kontrole, personāla vadība.

Pilnvaru termiņš:
08.01.2026.

Pārvaldības modelis (turpinājums)

Valde (turpinājums)

Ar valdes lēmumu ALTUM ir izveidotas Komitejas. To pamatuzdevumi, tiesības un atbildība, darbības principi, kā arī Komiteju locekļu tiesības un pienākumi ir noteikti Komiteju nolikumos.

Informācija par ALTUM vadību, ALTUM kapitāla daļu turētāju pārstāvjiem, ALTUM Revīzijas komiteju un ALTUM pārvaldību ir pieejama ALTUM interneta mājas lapā www.ALTUM.lv, sadaļas „PAR ALTUM” apakšsadaļā “[Korporatīvā pārvaldība](#)”.

Padomes un valdes atalgojumu nosaka Latvijas Republikas tiesību akti – Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likums un uz tā pamata izdotie Ministru kabineta noteikumi. Tiesību aktos ir noteikts vienots regulējums publiskas personas kapitālsabiedrību padomes un valdes locekļu atbildībai. PKC izstrādātais regulējums Vadlīnijas publiskas personas kapitālsabiedrību un publiski privāto kapitālsabiedrību valdes un padomes locekļu atbildības noteikšanai definē prēmijas jeb atbildības mainīgās daļas izmaksāšanas kārtību valdei pēc gada pārskata apstiprināšanas un kapitālsabiedrības, tās valdes un padomes darbības rezultātu pārskata gadā izvērtēšanas.

Revīzijas komiteja

Par Revīzijas komitejas darbību plašāk skatīt sadaļā Iekšējā kontrole un risku vadība.

Uzņēmuma darbības caurskatāmība

Uzņēmuma darbības caurskatāmība ir pamats efektīvām investoru attiecībām un veiksmīgai komunikācijai ar akcionāriem un citām ieinteresētajām pusēm. ALTUM regulāri un laikus informē akcionārus un citas ieinteresētās puses par uzņēmuma saimniecisko darbību, finanšu rezultātiem, pārvaldību un citiem aktuālajiem jautājumiem, atklājot precīzu, pilnīgu, objektīvu, aktuālu un patiesu informāciju. Uzņēmuma mājas lapā tiek publicēta informācija par pārvaldību, stratēģiju un darbības virzieniem, gada pārskats, kā arī statūti, ētikas kodeksa vadlīnijas, būtiskākās uzņēmuma politikas, korporatīvās pārvaldības ziņojums.

Informācija tiek atklāta likumā noteiktajos termiņos vai arī nekavējoties pēc tāda notikuma iestāšanās, kurš prasa nodrošināt informācijas atklāšanu. Informācija tiek publicēta latviešu un angļu valodā.

ALTUM ir izveidota un noregulēta informācijas kārtība, kā arī kārtība iekšējai un ārējai komunikācijai. Ir noteiktas konkrētas personas, kuras uzņēmuma vārdā atbild uz investoru un ieinteresēto pušu jautājumiem, kā arī kontaktējas ar masu medijiem. Tā kā 2017.gada oktobrī ALTUM uzsāka obligāciju kotāciju [Nasdaq Riga](#), ALTUM regulāri atklāj informāciju saskaņā ar “[Kārtība, kādā NASDAQ OMX Riga tirdzniecības sistēmās iekļauto un/vai tirgojamo finanšu instrumentu emitenti atklāj informāciju](#)” un ALTUM iekšējiem noteikumiem.

Iekšējā kultūra un ētiska uzvedība

ALTUM ir nulles tolerance pret kukuļošanas un korupcijas darbībām un to aizliegums jebkurā formā gan tieši, gan netieši. ALTUM neiesaistās koruptīvos darījumos un pilnībā tādus nosoda. Atbilstošas korupcijas, kukuļošanas un interešu konfliktu risku pārvaldības nodrošināšanai ALTUM ir izveidota iekšējā kontroles sistēma, kas nodrošina preventīvu risku vadību, un kontroles vide, kas ir vērsta uz korupcijas risku novēršanu, nepieļaujot interešu konfliktu un koruptīvas darbības, un kukuļošanu lēmumu pieņemšanā un darba vidē kopumā.

ALTUM ētikas normu pamatprincipi ir noteikti Ētikas kodeksā un kalpo kā uzvedības standarts ALTUM vadībai un visiem darbiniekiem. Ētikas kodekss ietver vadlīnijas darbiniekiem to ikdienas saskarsmē ar kolēģiem, klientiem, sadarbības partneriem, un tas palīdz veidot atbildīgu, drošu, ērtu darba vidi, kas savukārt veicina darbinieku uzticību un ētisku uzvedību, tādējādi arī nodrošinot uzņēmuma ilgtermiņa mērķu īstenošanu.

Lai konstatētu jebkuru iespējamo kukuļošanas vai korupcijas darbību, jebkuru korupcijas novēršanas likumu un noteikumu pārkāpumu rīcību, ALTUM nodrošina vairākus drošus un aizsargātus kanālus, tai skaitā [trauksmes ziņošanu](#). 2024.gadā nav saņemtas sūdzības par korupciju un trauksmes ziņojumi.

Sadarbība ar ieinteresētajām pusēm

Regulāra un jēgpilna komunikācija ar dažādām ALTUM ietekmes pusēm ir viens no svarīgiem instrumentiem, lai identificētu ietekmēs pusēm būtiskus jautājumus un risinātu tos iesaistītajām pusēm vislabākajā veidā. ALTUM būtiskākās ieinteresētās puses noteiktas, ievērojot unikālo ALTUM kā atfistības finanšu institūcijas lomu tautsaimniecības atfistībā, ar finanšu instrumentiem nodrošinot finanšu pieejamību valsts definētām uzņēmēju un privātpersonu grupām, kuru atbalsts sniedz pozitīvu un jēgpilnu ilgtermiņa ietekmi uz visu sabiedrību kopumā. Ietekmes pušu noteikšanā tiek ievēroti ALTUM biznesa procesi, un, lai nodrošinātu efektīvu sadarbību, ALTUM praktizē katrai grupai piemērotus sadarbības un komunikācijas veidus.

- **Klienti**

ALTUM klientu apkalpošanas tīkla darbība ir pakārtota uzņēmuma galvenajam nefinanšu mērķim – veicināt finanšu pieejamību uzņēmējdarbībā. Tas tiek efektīvi nodrošināts ar konsultāciju maksimālu pieejamību visiem klientu segmentiem – gan klātienē, gan attālināti.

Klientiem tiek nodrošinātas klātienē konsultācijas visos Latvijas reģionos, tai skaitā, lai vēl labāk izprastu klientu darbības specifiku, ALTUM darījumu eksperti regulāri apmeklē klientus arī klātienē uzņēmumos.

Ir izveidota efektīva apkalpošanas sistēma klientiem, kuri izvēlas attālinātu saziņu. ALTUM šiem klientiem nodrošina pilnībā attālinātu apkalpošanu no konsultācijas un aizdevuma pieteikuma iesniegšanas līdz pat lēmuma pieņemšanai. Pilnveidojot attālināto apkalpošanu un rūpējoties par papīra dokumentu aprīti mazināšanu, ALTUM mudina klientus lietot elektronisko parakstu un nepieciešamības gadījumā sniedz atbalstu.

Klientu apmierinātību vērtējam klientu tiešsaistes aptaujās, kuras piedalīties tiek aicināti visi kredītēšanas pakalpojumu klienti. Aptaujā noskaidrojam klientu viedokli par kredītēšanas procesa vienkāršību un saprotamību, darbinieku kompetenci un atsaucību, klientu portāla lietojamību, lēmumu pieņemšanas ātrumu un citiem būtiskiem klientu apkalpošanas aspektiem.

- **Darbinieki**

Darbinieku iesaiste ir būtiska gan ALTUM darba vides, darba drošības, mācību procesu u.c. jomu pilnveidošanai, gan jaunu darbības virzienu atfistībai, atbalsta programmu īstenošanai un pilnveidei. Darbinieku viedokļi tiek apzināti darbinieku aptaujās, sadarbībā ar darbinieku pilnvarotajiem pārstāvjiem, kā arī iesaistot darba grupās, hakeronos un citās sadarbības formās gan struktūrvienību ietvaros, gan starp tām, nodrošinot viedokļu apmaiņu, savstarpēju atbalstu, jaunu ideju un risinājumu ģenerēšanu, u.c.

- **Padome un Akcionāri**

Akcionāri

ALTUM darbības caurskatāmība ir pamats komunikācijai ar akcionāriem, padomi un citām ietekmes pusēm. ALTUM regulāri un laikus informē akcionārus un padomi par uzņēmuma saimniecisko darbību, finanšu rezultātiem, pārvaldību un citiem aktuālajiem jautājumiem, atklājot precīzu, pilnīgu, objektīvu, aktuālu un patiesu informāciju.

Akcionāru efektīva iesaistīšana lēmumu pieņemšanā palīdz sasniegt uzņēmuma finanšu un nefinanšu mērķus, kā arī nodrošina uzņēmuma ilgspējīgu darbību.

Sadarbība ar ieinteresētajām pusēm (turpinājums)

Padome

ALTUM padome pārstāv akcionāra intereses, pārtrauga valdes darbību un iesaistās ALTUM stratēģiskajā attīstībā, kā arī finanšu un risku pārvaldības uzraudzībā. ALTUM ir noteikta un saprotama padomes darba organizācija un savlaicīgas, kvalitatīvas un atbilstošas informācijas pieejamība, kas veicina padomes uzdevumu efektīvu izpildi un padomes locekļu pilnvērtīgu iesaisti lēmumu pieņemšanā.

Padomes darbības principus, kā arī galvenos pienākumus nosaka statūti un padomes darba organizēšanas kārtība. Padomes uzdevumus un atbildību regulē normatīvie akti.

Informācija par ALTUM Padomi un Akcionāriem ir pieejama apakšsadaļā "Pārvaldības modelis".

- **Investori**

Labā ALTUM finanšu, risku un korporatīvā pārvaldība ir priekšnoteikums labām un kvalitatīvi organizētām investoru attiecībām. ALTUM ir aktīvs kapitāla tirgus dalībnieks kopš 2017.gada ar regulārām obligāciju emisijām Nasdaq obligāciju regulētajā tirgū. Investoru izbraukumu prezentācijas (road show) un investoru regulāri savāni ir neatņemama katras obligāciju emisijas priekšdarbu sastāvdaļa. Kvalitatīva ceturkšņu finanšu un darbības informācija, kā arī regulāri paziņojumi biržā par ALTUM darbībai būtiskiem notikumiem ir neatņemama ikdienas investoru attiecību sastāvdaļa, kuru ALTUM veic ar rūpību un atbildību.

- **Finanšu sektors**

Sadarbības partneru – banku – iesaistes novērtējumam ALTUM veic ikgadēju sadarbības partneru aptauju, kur banku darbinieki sniedz atgriezenisko saiti par ALTUM sniegtajiem pakalpojumiem, darbinieku kompetenci un novērtē līdzšinējo sadarbību.

- **Politikas veidotāji, valsts vai uzraudzības iestādes**

ALTUM regulāri sadarbojas ar Latvijas Republikas nozaru ministrijām, lai apzinātu politikas veidotāju prioritātes, nozaru problemātiku un vajadzības un efektīvi līdzdarbotos atbalsta programmu izveidošanā attiecīgajām nozarēm.

- **Piegādātāji**

ALTUM strādā pie Piegādātāju kodeksa izveides, lai nodrošinātu vides, sociālajiem un pārvaldības aspektiem pielāgotu sadarbību.

- **Profesionālās asociācijas, izglītības iestādes**

Veicinot zinātnes un uzņēmējdarbības sadarbību, jauniešu iesaisti zinātniskajos pētījumos, pētniecības kvalitāti un inovatīvu ideju komercializāciju, 2024.gadā ALTUM sadarbojās ar Rīgas Stradiņa Universitāti, Latvijas Biozinātņu un Tehnoloģiju universitāti, Latvijas Lauksaimniecības un Meža Zinātņu akadēmiju un Jēkabpils Tehnoloģiju tehnikumu.

Finansiāli atbalstot labāko Latvijas Lauksaimniecības un meža zinātņu akadēmijas zinātnisko pētījumu autorus, ALTUM veicina inovatīvu lauksaimniecības risinājumu rašanos un to ieviešanu dzīvē. Sadarbība ar Banku augstskolu nodrošina topošo finanšu jomas profesionāļu reālu iesaisti praktiskos finanšu pieejamības un finanšu instrumentu efektivitātes pētījumos, tādējādi veicinot vēl jēgpilnāku studiju saikni ar finanšu sektora attīstību.

- **NVO, eksperti un profesionālās asociācijas**

ALTUM regulāri sadarbojas ar nozaru ekspertiem un uzņēmējdarbības atbalsta un interešu aizstāvības organizācijām, lai izveidotu uzņēmēju un citām klientu grupu vajadzībām atbilstošus finanšu produktus. ALTUM ir atvērts ekspertu un profesionālo organizāciju viedokļiem, veidojot jaunus finanšu produktus un pilnveidojot esošos.

Sadarbība ar ieinteresētajām pusēm (turpinājums)

Piegādātāju rīcības kodekss

Lai nodrošinātu veiksmīgu sadarbību ar ietekmes pusēm, 2024.gada vasarā **fika ieviests ALTUM piegādātāju rīcības kodekss**, kas nosaka prasības sadarbības partneriem, no kuriem ALTUM iegādājas preces vai pakalpojumus, lai nodrošinātu godprātīgas sadarbības principus. Tas ietver cilvēktiesību ievērošanu, diskriminācijas novēršanu, drošas un veselīgas darba vides nodrošināšanu, vides aizsardzību un klimata pārmaiņu mazināšanu, kā arī kukuļošanas un korupcijas nepieļaušanu. Piegādātājiem, kuru līguma summa bez PVN ir vienāda vai lielāka par 100 000 eiro, ir pienākums apliecināt šī kodeksa ievērošanu. Plašāk lasīt [šeit](#).

Ilgspējas pārvaldība

ALTUM ilgspējas pārvaldības struktūra ir visaptveroša un iesaista darbiniekus no vairākām ALTUM struktūrvienībām. Iesaistot dažādu līmeņu vadību un veidojot specializētās darba grupas, tiek nodrošināta stratēģiska ESG mērķu izvirzīšana un īstenošana, efektīva ESG risku pārvaldība, ilgspējīgas finansēšanas attīstība un atbilstība ārējām ESG prasībām,

Padome nosaka Ilgtspējas stratēģisko virzienu, kā arī uzrauga ESG risku līmeni. Savukārt valde nodrošina ESG stratēģijas izpildi un apstiprina ESG risku novērtējumu. Specializētas darba grupas un departamenti nodrošina ESG aspektu integrāciju ikdienas procesos. Ilgtspējas un risku vadības eksperti koordinē ESG iniciatīvas, veic risku novērtēšanu un uzraudzību, savukārt Ilgtspējīgu finanšu produktu darba grupa attīsta jaunus risinājumus. Plašāk par ALTUM Ilgtspējas pārvaldību lasīt [šeit](#).

ESG - Vides aspekts (Environmental)

ALTUM īsteno pastāvīgu vides pārvaldības un darbības uzlabojumu ciklu, tostarp pārskatot ilgtermiņa un īstermiņa darbības mērķus vides jomā, lai rastu līdzsvaru starp uzņēmējdarbības efektivitāti un to ietekmi uz vidi un dzīves kvalitāti.

ALTUM apzinās savu ietekmi uz klimata pārmaiņām, kā arī klimata pārmaiņu ietekmi uz ALTUM darbību. ALTUM vides politika pauž mērķus un apņemas īstenot savu darbību, radot pēc iespējas mazāku negatīvu ietekmi uz vidi tiešā un netiešā veidā.

ALTUM kā Latvijas attīstības finanšu institūcijas radītā ietekme uz vidi lielākoties ir netieša un tā rodas, nodrošinot klientiem atbalsta programmas. ALTUM apzinās savu kā valsts kapitālsabiedrības un finanšu sektora dalībnieka lielo nozīmi [Nacionālajā enerģētikas un klimata plānā 2021. - 2030.gadam](#) noteikto ambiciozo mērķu sasniegšanā. ALTUM kredītpolitika, kā arī sadarbība ar citiem finanšu sektora dalībniekiem tiek regulāri pārskatīta atbilstoši šiem izaicinājumiem.

ESG risku pārvaldība ALTUM kredītportfelim un garantiju portfelim

Vides, sociālās un korporatīvās pārvaldības jēdziens (ESG) apzīmē pieeju, kas nosaka atbilstošu organizācijas uzvedības modeli. Pēdējo gadu laikā ESG ir kļuvis arvien nozīmīgāks, politikas veidotāji, finanšu sektors un sabiedrība ir sākuši pievērst arvien lielāku uzmanību uzņēmumu ietekmei uz sabiedrības labklājību un savu ietekmi klimata pārmaiņu mazināšanā. Iestājoties ESG riskiem, var būt negatīva ietekme uz kredītrisku, aktīviem, finanšu un peļņas rādītājiem vai ALTUM reputāciju.

2023.gadā ir izstrādāta ALTUM ESG risku būtiskuma analīzes metodoloģija un pēc tās veikta ALTUM ESG risku būtiskuma analīze. ESG risku būtiskuma analīze primāri atspoguļo riskus, kas var ietekmēt ALTUM kredītportfeli (aizdevumu kredītportfeli, aizdevumu nodrošinājumu portfeli un garantiju portfeli) un var rasties no tā klientiem, izejojot no viņu darbības industrijas, finansēto projektu industrijas un klientu vai projektu ģeogrāfiskā izvietojuma. ESG risku būtiskuma analīzes ietvaros ALTUM kredītportfelis tiek izvērtēts no klimata risku aspekta – pārejas risku un klimata fizisko risku griezumā par aizdevumu kredītportfeli, aizdevumu nodrošinājumu portfeli un garantiju portfeli MVU / Lielo uzņēmumu un Lauksaimnieku segmentos, ņemot vērā ALTUM aizdevumu portfeļa amortizācijas struktūru klimata riski tiek vērtēti sekojošos laika nogriežņos – (i) līdz 2025.gadam (ieskaitot), 2026. – 2040.gads un (iii) pēc 2040.gada.

Pārejas riski būtiski ietekmē uzņēmumu ekonomisko aktivitāti, kas savukārt rada tiešu ietekmi uz ALTUM uzņēmumu spēju veikt aizdevumu atmaksu vai arī saglabāt nodrošinājuma tirgus vērtību. Tie var tieši vai netieši rasties saistībā ar klientu pielāgošanās procesu, pārejot uz zemu oglekļa emisiju un ilgtspējīgāku ekonomiku. Pārejas risku var paaugstināt, piemēram, strauja jaunas klimata un vides politikas pieņemšana attiecībā par SEG emisiju samazinājumu, konkurentu tehnoloģiskais progress vai tirgus un patērētāju paradumu maiņa, kad klienta spēja pielāgoties lielā mērā atkarīga no nepieciešamo pielāgošanās investīciju projektu savlaicīgas realizācijas.

Metodoloģija ESG risku būtiskuma analīzei Pārejas risku izvērtēšanai balstīta uz ECB vadlīnijām, ECB stresestu ziņojumiem un UNEP FI Pārejas risku metodoloģiju, kas savukārt balstīta TCFD Rekomendācijās. Izmantojot šo metodoloģiju, katra projekta pārejas riska pakāpe izvērtēts sektora / nozares līmenī (NACE kodu 4.līmenis) 5 ballu skalā Zems – Ļoti augsts. Tabulā redzams aizdevumu kredītportfelis ar Augstu un Ļoti augstu Pārejas riska pakāpi, uz 2023. un 2024.gada beigām, balstoties uz veikto izvērtējumu sektora / nozares līmenī.

Tab.1.: Aizdevumu kredītportfelis ar Augstu / Ļoti augstu Pārejas riska pakāpi nozares sektoru griezumā

	31.12.2024		31.12.2023	
	tūkst. EUR	% no kopējā portfeļa	tūkst. EUR	% no kopējā portfeļa
Lauksaimniecība	29 248	4%	29 854	6%
Koksnes un Papīra izstrādājumu ražošana	74 307	11%	49 913	10%
Pārtikas un dzērienu ražošana	34 674	5%	11 540	2%
Ķīmijas izstrādājumu ražošana	16 871	2%	12 249	3%
Būvmateriālu ražošana	10 483	2%	6 425	1%
Metāla izstrādājumu ražošana	14 961	2%	5 031	1%
Patēriņa preces	715	0.1%	1 310	0.3%
Loģistika	2 173	0.3%	940	0.2%
Cits	1 976	0.3%	1 863	0.4%
Ar Augsta/Ļoti augsta pārejas riska pakāpi:	185 408	27%	119 125	25%
Kopējais kredītportfelis*:	687 950	100%	477 576	100%

* Kopējais kredītportfelis: bruto kredītportfelis un ārpusbilances saistības par piešķirtajiem aizdevumiem uz pārskata perioda beigām

ESG risku pārvaldība ALTUM kredītportfelim un garantiju portfelim (turpinājums)

2024.gadā noritēja darbs pie ESG scoringa modeļa integrācijas aizdevuma izsniegšanas procesos. Tas tiks pielietots MVU / Lielo uzņēmumu un Lauksaimnieku segmentos jaunu darījumu izvērtēšanas procesā virs noteikta būtiskuma sliekšņa, kā arī pie esošā portfeļa un ķīlu novērtējuma uzraudzības. ESG scoring modeļis ļaus arī noteikt pārejas riska pakāpi individuālajā darījumu līmenī. ESG scoring modeļa ieviešana notiek pakāpeniski, ņemot vērā klientu gatavību aizpildīt 2024.gada aprīlī publicēto vienoto banku ESG anketu, lai iegūtu informāciju ESG risku izvērtējumam un attiecībā uz plānotajiem/faktiskajiem klientu ilgtspējas KPI's datiem.

Kopš 2024.gada vasaras sākuma noris darbinieku apmācības programma, lai veiksmīgi integrētu individuālo ESG izvērtējumu aizdevumu izsniegšanas un aizdevuma portfeļa uzraudzības procesos. Tāpat ir izstrādāts klimata fizisko risku novērtējuma rīks, ko piemērot individuālā līmenī liela apjoma darījumu skaita portfeļa uzraudzībai, piemēram, ieguldījuma īpašumu portfelim un 2024.gada 4.ceturksnī tika uzsākts nokartēto finansēto aktīvu individuālais izvērtējums, piemērojot jaunizstrādāto rīku.

Tiešās ietekmes mazināšana

Lai gan ALTUM kā attīstības finanšu institūcijas tiešā ietekme uz vidi ir salīdzinoši neliela, neskatoties uz to, ALTUM ir mērķis turpināt samazināt pašu radīto ietekmi uz apkārtējo vidi.

Viens no pasaulē plašāk lietotajiem aprēķinu ietvariem CO₂ jeb siltumnīcefektu radošos gāzu (SEG) emisiju mērīšanai ir Greenhouse Gas Protocol (GHGP) izstrādātais standarts jeb SEG protokols, kas ir brīvprātīgs uzskaites un ziņošanas mehānisms attiecībā uz SEG emisijām. ALTUM izmanto to par pamatu, lai brīvprātīgi veiktu uzņēmuma CO₂ pēdas aprēķinus, datu uzskaiti un attiecīgi vēlākā posmā salīdzināšanu un publiski ziņotu par saviem rezultātiem. Lai datu apkopošana būtu strukturēta un salīdzināma, SEG protokols tiek balstīts uz 3 tvērumiem jeb Scopes:

1.tvēruma emisijas (Scope 1)	tiešās emisijas jeb SEG emisijas, kuras rodas un tiek ražotas uzņēmumā un kuras tas kontrolē. Tvērums attiecas uz siltumnīcefekta gāzēm, kas tiek emitētas, veicot savu uzņēmējdarbību vai ražojot produktus;
2.tvēruma emisijas (Scope 2)	netiešās SEG emisijas no iepirtās elektroenerģijas, siltumenerģijas vai dzesēšanas;
3.tvēruma emisijas (Scope 3)	visas pārējās netiešās emisijas vērtību ķēdē, sākot ar loģistiku, piegādātājiem, produktu izmantošanas u. c. emisijas ārpus uzņēmuma.

Paziņojumā par korporatīvo pārvaldību 2024.gadā ALTUM iekļauj datus par Scope 1 un Scope 2.

CO₂ pēdas nospiedums ir kopējā oglekļa dioksīda emisijas mērs, kas tieši un netieši tiek izraisīts ar ALTUM darbību. ALTUM mēra savu CO₂ pēdu kopš 2018.gada un aprēķini tiek veikti saskaņā ar MK 2018.gada 23.janvāra noteikumiem Nr.42 "Siltumnīcefekta gāzu emisiju aprēķina metodika", kas nosaka aprēķina metodiku un CO₂ emisijas faktorus transporta degvielai, centralizētajai siltumenerģijas apgādei un elektroenerģijai.

2024.gadā (Scope 1 un Scope 2) **radīto emisiju apjoms sastāda 69 tCO₂e, (2023: 89 tCO₂e)**, kas ir par 68% mazāk nekā 2018.gadā (216 tCO₂e). Salīdzinot ar 2023.gadu, Scope 1 un Scope 2 radīto emisiju apjoms samazinājies par 22%.

benzīns	24 tCO ₂ e
dīzeļdegviela	0 tCO ₂ e

Kopā: 24 tCO₂e

elektroenerģija	11 tCO ₂ e
siltumenerģija	34 tCO ₂ e

Kopā: 45 tCO₂e

Tiešās ietekmes mazināšana (turpinājums)

Lai sasniegtu savu nodomu samazināt SEG emisijas, 2018.gadā tika veikts arī uzņēmuma energoaudits, kura ietvaros tika analizēts uzņēmuma dabasgāzes, transporta un elektroenerģijas patēriņš un definēti iespējamie energoefektivitātes paaugstināšanas pasākumi. Balstoties uz energoaudita secinājumiem un rekomendācijām, ALTUM ik gadu īsteno uzņēmuma energoefektivitātes paaugstināšanas mērķētus pasākumus: tiek veikti darbi, kas vērsti uz darbību un ēku energoefektivitātes uzlabošanu, komandējumu skaita samazināšanu, izmantojot attālināto sapulču formātu, attālinātu darbu un pāriešanu uz energoefektīvu autoparku uzņēmuma vajadzībām. Īpašs uzsvars tiek likts uz darbinieku izglītošanu, veicinot viņu attieksmes maiņu un palielinot apņemšanos mazināt arī savu individuālo ietekmi uz vidi.

Vērtējot CO₂ emisiju intensitāti:

Uz vienu ALTUM darbinieku **2024.gadā radījām 0.27 tCO₂** (2023.gadā 0.42 tCO₂e), kas ir par 71% mazāk kā 2018.gadā (2018: 0.97 tCO₂e).

Uz EUR 1 miljonu ALTUM bruto finanšu instrumentu portfeli, **2024.gadā tika saražots 0.05 tCO₂**, kas ir par 37% mazāk nekā 2023.gadā (2023: 0.08 tCO₂e emisijas uz 1 milj. EUR finanšu instrumentu portfeli). **Kopš 2018.gada reģistrēts 87% samazinājums** (2018: 0.41 tCO₂e emisijas uz 1 milj. EUR finanšu instrumentu portfeli). Kopš 2018.gada ALTUM ne tikai samazinājis radīto emisiju apjomu, bet arī palielinājis bruto kredītportfeļa apjomu.

A tzinumu par siltumnīcefekta gāzu emisijas apjomiem ALTUM izstrādāja un 2024.gada februārī apstiprināja tehnisko ekspertu SIA "TUV NORD Baltic".

ALTUM cenšas pēc iespējas samazināt radīto atkritumu daudzumu, šķiro atkritumus, nodrošina birojos atsevišķas atkritumu tvertnes baterijām (bīstamajiem atkritumiem), cenšas veicināt otreizējo pārstrādi un samazināt siltumnīcefekta gāzu emisijas, kas ir tieši saistītas ar ALTUM darbību.

Galvenās darbības, kas tiek īstenotas:

Nomainīta un uzlabota apkures sistēma centrālajā birojā

Nomainīts autoparks, būtiski samazinot degvielas patēriņu un CO₂ izmešu daudzumu

LED apgaismojuma uzstādīšana birojos, kā arī uzstādīti kustību sensori noteiktās zonās

Nodrošināta atkritumu šķirošana

Ieviesta digitāla dokumentu vadības sistēma

Samazināts biroja papīra patēriņš un pastāvīga izlietotā papīra nodošana otreizējai pārstrādei

Uzstādīti dzeramā ūdens filtri, atsakoties no ūdens PET pudelēs

Nodrošināts telpu uzkopšanas pakalpojums, iekļaujot videi draudzīgu līdzekļu lietošanu

Jumta siltināšanas darbi, kas būtiski samazina siltuma zudumu

Izveidota velo stāvieta un dušas telpas

Netiešās ietekmes mazināšana

ALTUM nodrošina plašu atbalsta iespēju klāstu iedzīvotājiem un uzņēmumiem energoefektivitātes uzlabošanai. Mēs esam guvuši spēcīgu pārliecību, ka ilgtspēja ir nākotne Latvijas iedzīvotājiem, uzņēmējiem un mums pašiem. ALTUM definē biznesa ilgtspēju kā ilgtermiņa vērtības radīšanu, ņemot vērā ekonomiskos, ētiskos, sociālos un vides apsvērumus. Mēs esam apzinājuši jaunus normatīvos aktus un to prasības, kas veicina klimata pārmaiņu ietekmes uzraudzību un mazināšanu. ALTUM ir uzsāks darbs, lai novērstu ar ESG faktoriem saistītos riskus kredītrisku vadībā un biznesa procesos. Pareiza ESG risku pārvaldība ir laba uzņēmējdarbības prakse, kas jāīsteno gan ALTUM, gan klientiem, gan sadarbības partneriem.

ALTUM fokusējas uz ilgtspējīgu attīstību un inovatīviem risinājumiem finanšu stabilitātes nodrošināšanai. Vairāk par ALTUM netiešās ietekmes mazināšanu lasīt sadaļā "**ALTUM projektu ietekme uz vides un sociālajiem aspektiem**".

ESG - Sociālais aspekts (Social)

Personāla pārvalde

ALTUM Personāla politika nosaka ilgtspējīgas personāla vadības pamatprincipus ar mērķi nodrošināt vienotu un efektīvu personāla vadību uzņēmumā, lai piesaistītu, saglabātu un attīstītu kvalificētus, profesionālus un motivētus darbiniekus augstas uzņēmuma darbības efektivitātes sasniegšanai, kā arī lai nodrošinātu tiesību normu ievērošanu darba attiecībās, darba organizācijas pilnveidošanu un veicinātu darbinieku attīstību un lojalitāti ALTUM.

ALTUM lepojas ar trešo pušu novērtējumu par ALTUM praksi personāla vadības jomā. 2024.gadā esam saņēmuši dažādības vadības novērtējuma "Dažādībai atvērts darba devējs" bronzas statusu par pozitīvu sniegumu dažādības principu ieviešanā un apņēmību ceļā uz izcilību iekļaujošas darba vides veidošanā. Savukārt personālvadības konsultāciju un pētījumu uzņēmuma "Figure Baltic Advisory" (turpmāk tekstā – Figure) „Taisnīgas darba algas maksātāju” topā ALTUM ieņēma 3.vietu mazo un vidējo uzņēmumu kategorijā, iegūstot novērtējumu par ieguldīto darbu dzimumu līdztiesības jomā.

Dažādība, iekļaujoša darba vide un cilvēktiesības

Saskaņā ar [Dažādības, vienlīdzības un iekļaušanas politiku](#) ALTUM atbalsta daudzveidību un vienlīdzīgas tiesības personāla atlasē, izaugsmē un attīstībā, nekādā veidā neatbalstot vai neeicinot individuālu diskrimināciju rases, reliģijas, vecuma, ALTUM tiecas uz ilgstošām darba attiecībām, un esam gandarīti ar salīdzinoši zemu darbinieku mainības līmeni, kā arī daudzu mūsu darbinieku ievērojamo darba stāžu uzņēmumā. 2024.gadā **dabīgā darbinieku mainība (brīvprātīga darba uzteikšana) bija 7% (2023: 8%). Vidējais darba stāžs uzņēmumā ir 10 gadi (2023: 9 gadi), ilgākais darba stāžs - 31 (2023: 30) gads.**

ALTUM raksturo dažādība, vienlīdzīga un nediskriminējoša attieksme. Mūsu mērķis ir veidot iekļaujošu darba vidi, kurā darbinieki varētu pilnībā realizēt savu potenciālu. Cienā un taisnīgums ir pamatprincipi, kas iekļauti ALTUM Ētikas kodeksā. ALTUM pieeja iekļaušanas, dažādības un cilvēktiesību jautājumos, kā arī trauksmes celšanas mehānisms ir definēts Ētikas kodeksā. 2024.gadā Ētikas kodeksa ziņošanas mehānisma ietvaros nav saņemts neviens ziņojums (2023: neviens ziņojums).

ALTUM nodrošina iekļaujošu darba vidi, kas atbalsta dažādību un nepieļauj diskrimināciju, kas balstīta cilvēku etniskajā piederībā, vecumā, dzimumā, invaliditātē, seksuālajā orientācijā, reliģiskajā pārliecībā, politiskajā viedoklī, ģimenes statusā, sociālajā izcelsmē vai citās līdzīgās īpašībās. ALTUM iekšējā kultūra ir vērsta uz sadarbību, atbalstu un cieņu, tādējādi īstenojot vienu no ALTUM vērtībām – "komanda".

ALTUM seko dažādības un iekļaušanas rādītājiem dažādos tvērumos. Tas palīdz analizēt esošo situāciju un pievērst uzmanību izaicinājuma jomām, tostarp atalgojuma atšķirībām sievietēm un vīriešiem vidū, dzimumu līdzsvaram, vecuma rādītājiem.

ALTUM darbinieku dažādībai ir nozīmīga vērtība, jo viņi ar savu unikālo profesionālo un dzīves pieredzi sniedz nenovērtējamu piensumu uzņēmuma izaugmei un attīstībai. ALTUM ir Latvijas Dažādības hartas dalībnieks – strādājam gan pie iekļaujošas vides izveides uzņēmumā un atbalstām hartas aktivitātes. Esam arī pievienojušies Sabiedrības integrācijas fonda iniciētajai darba devēju kustībai "Dažādība ir spēks" ar mērķi atbalstīt un dalīties pieredzē par dažādības vadību, kā arī mācīties praktizēt dažādības vadību.

ALTUM ir piesājis Sabiedrības integrācijas fonda statuss "Ģimenei draudzīga uzņēmums".

Vidējais darbinieku **skaitis 2024.gadā bija 253 darbinieku – 71% sievietes un 29% vīriešu**. ALTUM ir aptverta plaša darbinieku vecumu amplitūda. 9% vecumā līdz 30 gadiem, 65% vecumā no 31 līdz 50 gadiem, 26% darbinieki vecāki par 51 gadu. ALTUM jaunākajam darbiniekam 2024.gadā bija 20 gadi un vecākajam 71 gadi. Vidējais ALTUM darbinieku vecums ir 46 gadi.

Augstākā un vidējā līmeņa vadītāju skaits 2024.gadā ALTUM bija 47 – 64% sievietes un 36% vīrieši:

- 66% vadītāju – no 31 līdz 50 gadiem;
- 34% vadītāju vecāki par 51 gadu.

Speciālistu skaits 2024.gadā bija 206, no kuriem 73% sievietes un 27% vīrieši:

- 11% darbinieku vecums ir līdz 30 gadiem;
- 65% darbinieku vecumā no 31 līdz 50 gadiem;
- 24% darbinieku vecāki par 51 gadu.

Personāla pārvalde (turpinājums)

ALTUM ir svaīga darbinieku profesionālā izaugsme uzņēmuma ietvaros – vakanču gadījumā sākotnēji tiek izvērtēts esošo darbinieku potenciāls. Pērn tika izsludināta kandidātu pieteikšanās 31 amatu vakancēm. 2024.gadā izsludinātās vakances ir tikušas savlaicīgi aizpildītas, kas liecina par pozitīvu ALTUM darba devēja tēlu un kvalitatīvu personāla atlases procesu. Visiem ALTUM darbiniekiem ir bijusi iespēja piedalīties 10 iekšējos personāla atlases konkursos, tādējādi 5 vakances aizpildīja kandidāti no ALTUM darbinieku vidus. Novērtējot profesionālo izaugsmi, 2024.gadā 7% jeb 17 darbinieki ir saņēmuši paaugstinājumu amatā.

Ar visiem ALTUM darbiniekiem ir rakstiski noslēgti darba līgumi un nodrošināta oficiāla darba tiesisko attiecību reģistrēšana, sniedzot visu nepieciešamo informāciju iesaistītajām valsts institūcijām.

2024.gadā ALTUM **vidēji tika nodarbināti 244 darbinieki** (2023: 232) ar noslēgtu darba līgumu uz nenoteiktu laiku un 9 darbinieki (2023: 26) ar terminētu darba līgumu. ALTUM darba specifika atļauj darbiniekiem piedāvāt pilnas (99.2% darbinieku) un nepilnas slodzes (0.8% darbinieku) darbu. Darbiniekiem pieejams elastīgs darba laiks un attālināta darba iespējas.

Darba apstākļi, atalgojums, labumi un citi darba nosacījumi ir izstrādāti ar mērķi nodrošināt vienlīdzīgas iespējas visiem darbiniekiem un arī atvieglot iespējas apvienot darbu, privāto dzīvi un vecāku pienākumus. Sūdzības par darba laika, atalgojuma vai prombūtnes pārkāpumiem, kas atbilstu civiltiesību pārkāpumu statusam 2024.gadā ALTUM nav saņemtas.

ALTUM atalgojuma sistēma paredz vienlīdzīgu atalgojumu par vienādas nozīmes darbu gan sievietēm, gan vīriešiem neatkarīgi no vecuma. Rūpējoties par konkurētspējīgu atalgojumu noteikšanu atbilstoši uzņēmuma finansiālajām iespējām, tiek izmantoti kvalitatīvi dati par atalgojumu darba tirgū un atalgojuma pētījumi. Ik gadu ALTUM piedalās personālvadības konsultāciju un pētījumu Figure atalgojuma pētījumā, lai izvērtētu darbinieku atalgojumu pret darba tirgu.

ALTUM pastāvīgi strādā pie atalgojuma atšķirības mazināšanas sievietēm un vīriešiem. **2024.gadā vidējās darba algas atšķirība neatkarīgi no darbinieku grupas, funkcijas vai amata starp dzimumiem ir 12,4%.** Darba algu katram darbiniekam nosaka individuāli, ņemot vērā amata līmeni, atbildības jomu, darbinieka kompetenci, pieredzi un, atsevišķos gadījumos, arī tirgus situāciju. Darba algas atšķirības ietekmē darba saturs, amatu un kompetenču daudzveidība.

ALTUM atalgojuma sistēmu veido atbildība par darbu, dažādi papildu labumi un pabalsti. To piešķiršanas kārtība un kritēriji noteikti uzņēmuma iekšējos normatīvajos dokumentos. Visiem uzņēmuma pastāvīgajiem darbiniekiem ir noslēgts Darba koplīgums. ALTUM papildu labumu un pabalstu klāsts ir veidots tā, lai sniegtu atbalstu un rūpes mūsu darbiniekiem. ALTUM atbalsta savus darbiniekus svaigos dzīves notikumos, piedāvā arī papildu brīvdienu, ko darbinieks var izmantot pēc saviem ieskatiem un nepieciešamības – ģimenes locekļu aprūpēšanai, reliģiskiem svētkiem, atpūtai un veselības stiprināšanai vai citām vajadzībām.

ALTUM publisko informāciju par atalgojuma politikas principiem, šī informācija, kā arī ALTUM profesionālās ētikas galvenie pamatprincipi ir pieejami www.altum.lv, sadaļas „PAR ALTUM” apakšsadaļā “Personāls/Vakances”.

2024.gadā 6 (2023: 7) darbinieki izmantoja bērna kopšanas atvaļinājumu – 100% sievietes. Visas darbinieces, kas atradās bērna kopšanas atvaļinājumā, atgriezās pie saviem profesionālajiem pienākumiem uzņēmumā.

Veicinot jauno talantu piesaisti nākotnē, kā arī nodrošinot metodoloģisko bāzi studentiem praktisko iemaņu apgūšanai specialitātēs, ALTUM ir pieejamas prakses iespējas, gūstot vērtīgu pieredzi finanšu, risku vadības jomā, komunikācijā, energoefektivitātē, valsts atbalsta programmu īstenošanā, informācijas tehnoloģijā, mārketingā un citās jomās.

Sadarbībā ar lielākajām valsts akreditētajām augstskolām 2024.gadā ALTUM nodrošināja prakses vietas 8 studentiem (2023: 6) no augstākajām izglītības iestādēm un koledžām – Banku augstskolas, Latvijas Universitātes, Latvijas Biozinātņu un tehnoloģiju universitātes, Vidzemes augstskolas, Rīgas tehniskās koledžas un Rīgas valsts tehnikuma. Praktikanti darbojās šādās jomās: informācijas tehnoloģijā, energoefektivitātē, projektu vadībā un risku vadībā. Ar diviem praktikantiem pēc prakses laika, gūstot atzinīgu novērtējumu par sadarbību, nodibinātas darba tiesiskās attiecības.

ALTUM publisko informāciju par atalgojuma politikas principiem, šī informācija, kā arī ALTUM profesionālās ētikas galvenie pamatprincipi ir pieejami www.ALTUM.lv, sadaļas „PAR ALTUM” apakšsadaļā “Personāls/Vakances”.

Personāla pārvalde (turpinājums)

Darbinieku veselība, drošība un labbūvība

Rūpes par darbinieku veselību un to, lai darbinieki justos labi un droši, ir viena no ALTUM prioritātēm. Darbinieku veselības uzturēšanai un veicināšanai ALTUM nodrošina veselības apdrošināšanu visiem pastāvīgajiem darbiniekiem uzreiz pēc pārbaudes laika beigām, kas nepieciešamības gadījumā ļauj saņemt gan ambulatoro, gan plašu stacionārās aprūpes pakalpojumu klāstu, atļūdzina daļu medikamentu izmaksu, dod iespēju saņemt dažādu speciālistu, tai skaitā, psihologa, psihiatra un psihoterapeita, konsultācijas. Visi darbinieki ir apdrošināti pret nelaimes gadījumiem no pirmās darba dienas.

2024.gadā ALTUM turpināja pievērst īpašu uzmanību savu darbinieku garīgajai veselībai un labbūvībai. Ikgadējā projekta "Veselības mēnesis" ietvaros tika organizētas apmācības, kā efektīvi vadīt stresu un saglabāt emocionālo līdzsvaru, un veselīgiem ēšanas paradumiem un praksēm. Pavasarī un rudenī darbiniekiem bija nodrošināta pieeja forumam "Dzīves balanss", kur Latvijā zināmi eksperti runāja par tādām tēmām kā "Balanss darbā", "Balanss ģimenē" un "Mierā ar sevi".

Veselīga un aktīva dzīvesveida veicināšanai iepriekšējos gados un arī 2024.gadā ALTUM darbiniekiem ir bijusi iespēja pieteikties uzņēmuma komandā un startēt Rīgas maratonā. Aprikojot ALTUM galvenās atrašanās vietas ar drošiem velosipēdu stāviem un dušām, ALTUM atbalsta velosipēdu kā ikdienas pārvietošanās līdzekli. Veicinot darbinieku aktivitāti, ALTUM komanda piedalījās staigāšanas izaicinājumā Iļģtspējīgā biznesa līga. ALTUM komanda savā kategorijā (50 – 100 dalībnieku) 23 komandu vidū ieguva godpilno 5. vietu ar kopīgi nostāigātiem 18 594 km un 26 031 383 soļiem, vidēji katrs dalībnieks dienā nogājis 8 397 soļus, samazināts gaisa piesārņojums par 3,347 kg CO₂.

Darbinieki regulāri tiek iepazīstināti ar darba aizsardzības prasībām. Atbilstoši normatīvo aktu prasībām tiek nodrošinātas ievadapmācības, sākotnējās instruktāžas darba vietā, atkārtotās, neplānotās instruktāžas, kā arī mērķa un specifiskas tematiskās apmācības. Atbilstoši amatam, darba vides risku novērtējumam un normatīvo aktu prasībām darbinieki tiek nosūtīti uz obligātajām veselības pārbaudēm. Ik gadu ALTUM tiek novērtēti darba vides riski, kā arī izstrādāts darba aizsardzības pasākumu plāns, nosakot konkrētas darbības, kas veicamas attiecīgajā gadā. ALTUM tiek nodrošinātas arī regulāras darba vides uzraudzības pārbaudes, kuru laikā notiek pārrunas ar nodarbinātajiem, lai pēc iespējas ātrāk identificētu riska faktorus, kā arī veicinātu sadarbību un darbinieku iesaisti darba vides uzlabošanā.

Lai uzlabotu darbinieku sagatavotību spēt **pareizi sniegt pirmo palīdzību** sev vai cietušajiem (saslimušajiem) un lai spētu novērtēt situāciju, kā arī rīkotos ātri un droši, kad dzīvība vai veselība ir kritiskā stāvoklī, visiem darbiniekiem tika nodrošinātas pirmās palīdzības sniegšanas mācības.

ALTUM tiek organizēti vakcinācijas veicināšanas pasākumi un organizētas kolektīvas vakcinācijas oktobrī (pirms rudens vīrusu sezonas) un martā (vakcinācija pret ērcu encefalītu). ALTUM nodrošina darbiniekus ar individuāliem aizsardzības līdzekļiem un tehniskajiem resursiem. Darbiniekiem ir pieejami Covid-19 antigēna paštesti, ir nodrošinātas roku dezinfekcijas un temperatūras mērīšanas ierīces.

Visiem ALTUM darbiniekiem ir nodrošinātas energoefektīvas darba vietas, kas atbalsta mūsdienu darba paradumus, t.sk. digitālās iespējas. Ik gadu ALTUM pastāvīgi pilnveido darba vidi.

2024.gadā tika veikta ikgadējā darbinieku aptauja par labbūvības jautājumiem, tai skaitā par apmierinātību ar ALTUM piedāvātajiem labumiem un atvieglojumiem. Labbūvības aptaujas vidējais vērtējums 7.6 (2023: 7.3).

2024.gadā ALTUM darbinieki iesaistījās brīvprātīgajā darbā, ziedojot savu darba stundas dažādās sabiedriskajās iniciatīvās. 2024.gadā dalījāmies ar profesionāļajām zināšanām un pieredzi, t.sk., iesaistoties studentu zinātnisko darbu projektu vērtēšanā, kā vērtēšanas komisijas locekļiem piedaloties kopienas projektu konkursos u.c.

ALTUM darbinieki aktīvi ziedojuši asinis rīkotajās Donoru dienās. Esam atbalstījuši Dr. Klauna akciju un palīdzējuši piepildīt Bēnu slimnīcas Drosmes kastes ar rotallietām un spēllietām, sarūpējuši nepieciešamos izejmateriālus uzņēmumam "Visi var!", kur darbojas cilvēki ar invaliditāti. Kopīgiem spēkiem esam nodrošinājuši biedrības "Ceļību spēni" aprūpes centrus un grupu mājas Smiltēnē, Bauskā, Cēsīs un Mālpilī ar saimniecībā nodeņģiem priekšmetiem. Pērn ALTUM darbinieki iesaistījās arī Vislatvijas Lielās talkas projektā – kopā atbalstījām Latvijas Neredzģgo biedrģbu, labiekārtojot un sakopģot Strazdumģiģas parka terģtorģju.

Personāla pārvalde (turpinājums)

Izglībība un apmācība

ALTUM mērķis ir veicināt mācīšanās un zināšanu apmaiņas kultūru, vērstu uz darbinieku izaugsmi, iesaisti un savstarpējo sadarbību, kas nodrošina augstu veikspēju un uzņēmuma konkurētspēju. Uzņēmumā tiek nodrošinātas iekšējās un ārējās apmācības, mācības gan individuāli, gan komandām. Pilnveidot prasmes un zināšanas darbinieki var gan pēc vadītāju ieteikumiem, gan pašu iniciatīvas.

Atbilstoši stratēģiskajiem mērķiem ALTUM rūpējas par darbinieku kvalifikācijas paaugstināšanu, nepārtrauktu prasmju un zināšanu attīstību, iespēju gūt daudzveidīgu pieredzi uzņēmuma ietvaros. Personāla apmācības mērķis ir uzlabot darba sniegumu un efektivitāti, attīstīt darbam nepieciešamās prasmes, sniegt papildu prasmes profesionālajai izaugsmei un sagatavot darbiniekus jauniem amatiem un pienākumiem.

2024.gada laikā darbinieki piedalījies 140 dažādos ārējos un iekšējos mācību pasākumos – semināros, vebināros, kursos, lekcijās un konferencēs (2023: 124). Viens uzņēmuma darbinieks gada laikā veltījis vidēji 29 (2023: 16) stundas zināšanu pilnveidei, izņemot studijas augstākajās mācību iestādēs.

Darbinieki zināšanas un prasmes pilnveidojuši gan publiskās mācību grupās, gan mācību grupās uzņēmumā, gan apgūstot īpaši pielāgotas mācību programmas. Mācību procesa organizēšanā tiek izmantoti piemērotākie risinājumi profesionālās attīstības un kompetences paaugstināšanai.

Uzņēmumā ieviesta piektdienas mācību stunda, kurā atbilstoši biznesa vajadzībām mācības vada nozares speciālisti, procesu īpašnieki, kā arī savā pieredzē dalās paši darbinieki. Mācībās darbinieki tiek informēti par aktualitātēm, tiek skaidrotas izmaiņas normatīvajos dokumentos un atbildēts un neskaidrajiem jautājumiem attiecīgajā darba procesā. Šī ir iespēja dokumentu izstrādātājiem iegūt atgriezenisko saikni no to lietotājiem un pielietot to procesu uzlabošanā.

Visiem darbiniekiem paredzēta obligāta dalība mācībās par ugunsdrošību un darba aizsardzību, par personu datu aizsardzības un apstrādes jautājumiem un informācijas tehnoloģiju drošības jautājumiem. Tāpat 2024.gadā tika aktualizētas zināšanas korupcijas novēršanas un risku pārvaldības pamatjautājumos, ilgtspējīgas kredītēšanas un ESG tēmu u.c. Vairāku mācību noslēgumā darbiniekiem bija jāapliecina apgūtās zināšanas pārbaudes testā.

Viena no svarīgajām prioritātēm ir uzņēmuma digitālā transformācija un darbinieku digitālo prasmju attīstība. 2024.gadā tika organizētas mācības par digitālo rīku lietošanas drošību, par to funkcijām un iespējām, ko darbinieks var pielietot darba procesa efektivizācijai.

Līderības un vadības prasmju attīstībai tika rīkoti semināri par komandas vadības, sadarbības un pārmaiņu vadības jautājumiem un supervīzijas vidējā un augstākā līmeņa vadītājiem.

ALTUM finansiāli atbalsta augstākās izglītības studijas, svešvalodas zināšanu uzlabošanu, papildu specialitāšu apgūšanu profesionālās tālākizglītības mācību programmās, kas tiek organizētas valsts akreditētās mācību iestādēs ar Eiropas Savienības fondu līdzfinansējumu. ALTUM uzskata, ka šādu zināšanu apgūšana dod papildu ieguvumus efektīvai darba izpildei pamatpienākumu jomās un tā ir daļa no darbinieku labumu klāsta.

MS Teams platforma tiek izmantota ne vien kā saziņas un aktualitāšu publicēšanas vietne, bet arī kā mācību krātuve. MS Teams sadaļā "ALTUM Akadēmija" apkopoti dažādu formātu digitālie mācību materiāli, tostarp vebināru ieraksti, prezentācijas, audioieraksti, video treniņi u. c. Interaktīvais formāts veicina darbinieku iesaisti mācībās, līdz ar to uzlabo spējas nostiprināt un pielietot praksē jauniegūtās zināšanas. Īpaši būtiska šī platforma ir darbiniekiem, kuri izvēlas strādāt attālināti, jaunas zināšanas apgūstot sev ērtā laikā un vietā.

MS Teams sadaļā "Esi sveicināts ALTUM!" apkopota svarīgākā informācija jaunajiem ALTUM darbiniekiem. Līdz ar to jaunais darbinieks saņem ne vien mentora pastāvīgas konsultācijas un mācību plānu, bet arī iespēju patstāvīgi iegūt kompetenci un jaunu informāciju, lai veiksmīgāk integrētos uzņēmumā.

Sadarbības partneru vērtējums

Banku apmierinātība

ALTUM sadarbības partneru – banku – ikgadējā iesaistes novērtējumā 2024.gadā tika sasniegti augsti rezultāti – 78% šī gada interneta aptaujas banku darbinieki norādīja, ka 2024.gada ietvaros ir izmantojuši ALTUM kredītgarantijas.

Svarīgākie aspekti sadarbībā ar ALTUM kredītgarantiju jomā bankām ir palikuši nemainīgi un arī 2024.gadā ALTUM saņēma augstus vērtējumus katrā no tiem:

- viegla komunikācija;
- skaidri kritēriji, ko vērtē ALTUM;
- lēmuma ātrums.

Sekojoš gadu iepriekš secinātajam, ka viegla komunikācijas nozīmība starp banku un ALTUM pieaug, 2024.gadā ALTUM turpināja veicināt darbinieku sasniedzamību un komunikāciju – par to vairāk izklāstāts apakšsadaļā "Klientu apmierinātība".

Banku darbinieku vērtējums par ALTUM saglabājies augsts. 78% no aptaujātajiem darbiniekiem uzskata, ka ALTUM garantijas ļauj notikt darījumiem, kas citādi nebūtu notikuši. 2024.gadā 65% bankas pārstāvju uzskatīja, ka ALTUM reputācija ir izcila un ļoti augsta, savukārt 2023.gadā tā uzskatīja 79%, bet 2022.gadā 83%.

Klientu apmierinātība

Jau četrus gadus ALTUM vērtē klientu apmierinātību pēc klientu atsauksmēm on-line aptaujā, kuru aicinām aizpildīt visiem kredītēšanas pakalpojumu klientiem. Aptaujā lūdzam klientiem izteikt viedokli par procesu vienkāršību un saprotamību, par darbinieku kompetenci un atsaucību, par klientu portāla darbību, par lēmumu pieņemšanas ātrumu un citiem būtiskiem klientu apkalpošanas aspektiem.

Atbildot uz iepriekšējos gados saņemto kritiku, ALTUM ieviesa vairākus pasākumus, lai uzlabotu aizdevumu pietekumu izskatīšanas procesu. Klienti atzinīgi novērtēja ieviestās izmaiņas un 2024.gada klientu apmierinātības rādītāji būtiski pieauga visos kritērijos salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu vērtējumiem.

Lielākais apmierinātības pieaugums vērojams līdz šim viszemāk novērtētam kritērijam "pieteikuma izskatīšanas ātrums", ko 84% no aptaujātajiem novērtēja augstu (2023:71%). Klienti novērtēja 2024.gada sākumā ieviestos atvieglojumus - stimulējot mazo un vidējo uzņēmumu kredītēšanu, ALTUM aizdevumiem līdz 100 000 eiro būtiski samazināja nodrošinājuma prasības, tādējādi šos aizdevumus padarot uzņēmējiem pieejamākus un lētākus. Šajā procesā tika samazinātas prasības iesniedzamajiem dokumentiem, kas palielināja aizdevuma pieteikuma izvērtēšanas ātrumu. Ieviestais piedāvājums nodrošina to, ka uzņēmējiem nav jāsedz izdevumi par komercķīlas vērtēšanu un jātērē savs laiks administratīvām darbībām.

Ieviestās pārmaiņas būtiski palielināja klientu apmierinātības vērtējumu arī citā vēsturiski kritiski novērtētā kritērijā "iesniedzamie dokumenti", ko 2024.gadā pozitīvi novērtēja 82% no aptaujātajiem klientiem (2023: 75%).

Paralēli klientu apkalpošanas un kredītēšanas procesu uzlabojumiem ALTUM 2024.gadā ieviesa vairākus atvieglojumus, kas palīdzēja aktivizēt uzņēmumu finansēšanu un veicināja tautsaimniecības izaugsmi, piemēram, par aptuveni pusi tika samazināta kopējā aizdevuma likme MVU segmenta uzņēmumiem jauniem aizdevumiem, kā arī samazināta aizdevuma likme lauksaimnieku apgrozāmo līdzekļu aizdevumiem. Tāpat ALTUM 2024.gadā piešķīra procentu likmes subsīdiju tās portfelī esošiem investīciju un apgrozāmo līdzekļu aizdevumiem 25% apmērā no aizdevumu procentu maksājumiem. ALTUM veiktās aktivitātes tika atzinīgi novērtētas no klientu puses un kopvērtējumā vairums klientu (97%) augstu novērtē sadarbību ar ALTUM un ir gatavi ieteikt ALTUM ģimenei, draugiem un paziņām (2023: 91%).

Klientu apkalpošana

Klienti

ALTUM klientu apkalpošanas tīkla darbība ir pakārtota uzņēmuma galvenajam nefinanšu mērķim – veicināt finanšu pieejamību uzņēmējdarbībā. Tas tiek panākts ar darbinieku konsultāciju maksimālu pieejamību visiem klientu segmentiem – gan klātienē, gan attālināti.

Klientiem tiek piedāvātas klātienē konsultācijas visos Latvijas reģionos, darbinieki regulāri izbrauc pie klientiem, lai labāk iepazītu viņu biznesa specifiku. Tāpat ir izveidota efektīva klientu apkalpošanas sistēma klientiem, kuri vēlas komunicēt attālināti. ALTUM piedāvā pilnībā attālinātu klientu apkalpošanu no konsultācijas sniegšanas un aizdevuma pieteikuma iesniegšanas līdz lēmuma pieņemšanai. Pilnveidojot attālinātās apkalpošanas iespējas un rūpējoties par papīra dokumentu aprīti mazināšanu, darbinieki mudina klientus arvien vairāk lietot elektronisko parakstu

Klientu apkalpošana (turpinājums)

Sūdzības

Klientu sūdzības vai neapmierinātība par ALTUM kompetencē esošiem jautājumiem vai darbinieku rīcību rada iespēju pilnveidot sniegtos pakalpojumus, uzlabot sadarbību ar klientiem, kā arī attīstīt uzņēmuma iekšējos procesus.

2024.gadā nav fiksēta neviena sūdzība, kas saistīta ar klientu privātuma un personas datu apstrādes pārkāpumiem. 2024.gadā nav fiksēti arī tādi gadījumi, kas būtu saistīti ar klientu datu pazaudēšanu, noplūdi vai zādzībām.

Klientu kompetences pilnveidošana par valsts un Eiropas Savienības atbalsta instrumentiem

ALTUM darbinieki aktīvi dalās ar savām zināšanām, lai **veicinātu klientu kompetenci** par pieejamajām atbalsta programmām. ALTUM aktīvi sadarbojas ar pašvaldībām, veicinot uzņēmēju reģionālo aktivizāciju. 2024.gadā ALTUM pārstāvji tikušies ar uzņēmējiem Rīgā, Liepājā, Mārupē, Ogrē, Saulkrastos, Salaspilī un citur, lai veicinātu ALTUM programmu atpazīstamību un kompetenci par valsts un Eiropas Savienības atbalsta instrumentiem semināru, prezentāciju un diskusiju formātā.

Darbs ar klientu kompetences veicināšanu norisinās nepārtraukti. 2024.gadā ALTUM klientus un potenciālos klientus informēja par aktualitātēm visās atbalsta programmās. Piemēram, aktīvi turpinājās iedzīvotāju informēšanas par **daudzīvokļu māju atbalsta programmām**. ALTUM pārstāvji piedalījās sadarbības partneru organizētos informatīvajos pasākumos (piemēram Ekonomikas ministrijas diskusijā par energoefektīvu mājokli un informēja par aktualitātēm programmās Rīgas dome mājokļu komitejā, Bauskas novada komunālajā saimniecībā un Latvijas namu apsaimniekotāju un pārvaldnieku asociācijā). Aktīvi norisinās kompetences pilnveidošana par **energoefektivitātes un ilgtspējas** programmām. Sadarbībā ar reģionu biznesa klubiem, LTRK un pašvaldībām klientu kompetence tiek celta semināru un prezentāciju formātā.

ALTUM darbinieki aktīvi veicina arī klientu kompetenci par **zemas ires namu** un citām ALTUM programmām. ALTUM organizē jauno programmu atklāšanas pasākumus, piemēram, 2024.gadā tika atklāta **Sociālās uzņēmējdarbības programma**. Lai veicinātu potenciālo klientu kompetenci par pieejamajām atbalsta iespējām, ALTUM pārstāvji uzstājās sadarbības partneru un pašu organizētos pasākumos. Piemēram, Labklājības ministrijas organizētajā sociālās uzņēmējdarbības konferencē un sociālās uzņēmējdarbības ideju konkursā. Kopā 2024.gadā ALTUM pārstāvji klientu kompetences pilnveidošanai un sabiedrības izglītošanai **veļfija vairāk nekā 600 stundas**.

Ikdienā ALTUM strādā ar ieinteresētajām pusēm, lai veicinātu kompetenci par valsts un Eiropas Savienības atbalsta programmām. ALTUM aktīvi sadarbojas ar ministrijām, profesionālajām asociācijām, uzņēmēju kopienām un citām ieinteresētajām pusēm.

Par ALTUM ieguldījumu sabiedrības izglītošanā var lasīt apakšsadaļā **"Sabiedrības atbalsts, ieguldījums vietējās kopienas attīstībā"**.

Pieklūstamība

Digitālā pieklūstamība

ATUM strādā pie digitālās pieklūstamības veicināšanas, migrējot organizācijas mājaslapu uz platformu, kas nodrošina pieklūstamības prasības atbilstoši 2020.gada 14.jūlijā apstiprinātiem MK noteikumiem Nr.455 "Kārība, kādā iestādes ievieto informāciju internetā". Jaunā funkcionalitāte ļauj nodrošināt četrus pieklūstamības pamatprincipus, kas paredz, ka digitālajam saturam ir jābūt:

- uztveramam - attēlu, multimediju saturs un cita digitālā **saturs atspoguļošanas alternatīvu pieejamība**;
- darbināmam - **iespēja piekļūt digitālajam saturam un izmantot to brīvi** – ne vien ar datorpeli, bet arī ar tā dēvētajām palīgtechnoloģijām, piemēram, TAB taustiņu;
- saprotamam - digitālā **saturs atspoguļošana vienkāršā valodā**, lai tas būtu saprotams ikvienam lietotājam, arī cilvēkiem ar dažādiem uztveres ierobežojumiem, t.sk. lapas lietotājam nodrošinās iespēju mainīt teksta izmēru, kontrastu;
- robustam - **iespēja salāgot digitālo saturu ar dažāda veida iekārtām**, piemēram, ekrāna lasīšanas ierīcēm, viedtālrunu virtuālajiem balsu asistentiem un u.tml.).

Projektu piemēri: "[Daudzdzīvokļu māju energoefektivitātes procesa 12 solu karte](#)" kā piemērs sarežģīta procesa skaidrošanai iedzīvotājam, kā arī [vienkāršas komunikācijas piemēri](#) Daudzdzīvokļu māju energoefektivitātes jomā vai [pasākums mājas pagalmā](#), tuvu iedzīvotājiem.

Telpu pieklūstamība

ALTUM reģionālie centri Liepājā, Valmierā un Rīgā darbojas telpās, kurās nodrošināta vides pieejamība, augsta energoefektivitāte un individuāli regulējami komunālo pakalpojumu rādītāji. Reģionālajos centros pieejamas konsultācijas cilvēkiem ar kustību traucējumiem, bet gadījumos, kad piekļuve biroja telpām ir apgrūtināta, ALTUM sadarbojas ar pašvaldībām, nodrošinot alternatīvas telpas.

Centra reģiona birojs Rīgā atrodas ZEISS BIROJU kompleksā, kas sertificēts ar BREEAM "Excellent" un atbilst augstākajiem ilgtspējas standartiem. Kompleksa jumtos darbojas Rīgā lielākā saules paneļu elektrostacija, kas nodrošina zaļu enerģiju un zemākas apkures izmaksas. Biroja telpās ir individuāli regulējama zemgrīdas ventilācijas un dzesēšanas sistēma, CO₂ līmenim pielāgojama ventilācija, skaņu slāpējošas stikla starpsienas un ūdenskrāni ar samazinātu patēriņu.

ALTUM centrālajā birojā Doma laukumā ir ieviests atvērtā tipa birojs, un notiek darbs pie specializēta pasažieru lifta ieviešanas. Papildus pabeigti jumta un augšējā stāva kabinetu ārsienu siltināšanas darbi, kas ilgtermiņā paaugstinās energoefektivitāti un uzlabos darba vidi darbiniekiem un klientiem. ALTUM turpina attīstīt savu biroju infrastruktūru, ieviešot jaunus ilgtspējīgus risinājumus.

Pakalpojumu pieklūstamība

Finanšu nozares asociācija publicējusi izstrādātās [Vadlīnijas par finanšu pakalpojumu pieklūstamību \(Attīstība, Tehnoloģijas, Atbilstība\)](#), kuru izstrādē aktīvi piedalījās arī ALTUM eksperti. Šīs vadlīnijas turpina kalpot kā būtisks atbalsta rīks finanšu nozares dalībniekiem, palīdzot nodrošināt klientu vajadzību ievērošanu neatkarīgi no invaliditātes vai funkcionēšanas ierobežojumiem. 2025.gadā ALTUM turpina atbalstīt iniciatīvas, kas veicina iekļaujošākus finanšu pakalpojumus un to pieejamību visām sabiedrības grupām.

Dalība profesionālajās asociācijās un partnerībās

Publiskais Sektors

Finanšu ministrija

Ekonomikas ministrija

Zemkopības ministrija

Klimata un enerģētikas ministrija

Labklājības ministrija

Apvienības un nevalstiskās organizācijas

Finanšu institūcijas

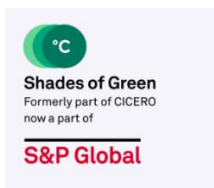
Dalība profesionālajās asociācijās un partnerībās (turpinājums)

Starptautiskās organizācijas un finanšu institūcijas

ALTUM ir investors Trīs jūru iniciatīvas investīciju fondā [Three Seas Initiative Investment Fund](#). Fonds izveidots ar mērķi Centrāleiropas un Austrumeiropas reģionā atbalstīt transporta, enerģētikas un digitālās infrastruktūras projektus, veicinot reģiona ekonomisko attīstību un infrastruktūras atbilstību augstiem standartiem. Valdes priekšsēdētājs Reinis Bērziņš ieņem Uzraudzības padomes locekļa amatu.

Ekspertu organizācijas

Sabiedrības atbalsts, ieguldījums vietējās kopienas attīstībā

ALTUM ne tikai strādā ar klientu kompetences veicināšanu par valsts un Eiropas Savienības atbalsta programmām, bet aktīvi strādā, lai veicinātu arī kopējo sabiedrības izpratni.

ALTUM vadība un darbinieki visa gada garumā aktīvi iesaistās sabiedrības izglītošanas aktivitātēs, fokusējoties uz dažāda mēroga pasākumiem, kas vērsti uz uzņēmējdarbības attīstību, veicina sabiedrības labklājību, sniedz ieguldījumu klimata pārmaiņu mazināšanā un veicina ekonomikas izaugsmi ilgtermiņā. ALTUM vadība un darbinieki galvenokārt dalījušies savā ekspertīzē sekojošos virzienos: ilgtspējīgs finansējums, korporatīvā pārvaldība, kapitāla tirgus attīstība, jēgpilna finanšu instrumentu izmantošana, tai skaitā finansējums zaļo projektu īstenošanai un digitalizācijai, kā arī energoefektivitātes projektiem gan uzņēmumu, gan privātpersonu segmentos.

ALTUM vadība un darbinieki kopumā 2024.gadā sabiedrības un klientu izglītošanas aktivitātēm veltījuši vairāk nekā 600 stundas, uzstājoties dažādās konferencēs, ekspertu diskusijās un semināros gan profesionālām, gan vispārējām uzņēmēju un atsevišķos gadījumos arī privātpersonu auditorijām. Sadarbībā ar medijiem, tiek veidoti izglītojoša satura projekti par veiksmīgi realizētiem projektiem dažādās programmām. Piemēram, sadarbība ar [Delfi par daudzīvokļu māju remonta aizdevumiem](#).

2024.gada zīmīgākie notikumi ar ALTUM pārstāvju dalību:

Inovācijas, infrastruktūra	<i>Trijs jūru iniciatīvas investīciju fonds (3SIIF)</i>	Jaunas finansēšanas iniciatīvas veicināšana, ar mērķi Centrāleiropas un Austrumeiropas reģionā atbalsīt transporta, enerģētikas un digitālās infrastruktūras projektus , veicinot reģiona ekonomisko attīstību un infrastruktūras atbilstību augstiem standartiem.
	<i>Iespējkapitāla ekosistēma</i>	ALTUM pārstāvji aktīvi piedalījās iespējkapitāla ekosistēmas veicināšanas pasākumos . Kā žūrijas locekļa vērtēja jaunuzņēmumus "Commercialization reactor", piedalījās ekosistēmas mērķu uzstādīšanā "Startin.lv" Ecosystem Workshop un izglītoja par atbalsta iespējām Latvijas Fintech asociācijas organizētajās Fintech Brokastīs.
Biznesa vides attīstība	<i>ALTUM programmu atpazīstamības veicināšana</i>	Lai veicinātu sabiedrības izpratni par energoefektivitāti un veidojot programmas atpazīstamību Latvijā, ALTUM pārstāvji aktīvi sadarbojas ar reģionu biznesa klubiem, Latvijas Investīciju un Attīstības Aģentūras filiālēm, kā arī citiem sadarbības partneriem. Gada laikā ALTUM veido publicitātes pasākumus programmu atpazīstamas veicināšanai. Piemēram, jauno īres namu publicitātes pasākums Jelgavā un energoefektivitātes atpazīstamības pasākums kopā ar SAKRET .
	<i>Finanšu Nozares Asociācijas raidieraksts "Finanšu Dialogs - Par Būtiskāko"</i>	Raidieraksta sērija ar ALTUM valdes priekšsēdētāju Reini Bērziņu par ALTUM programmu pieejamību un ALTUM nākotnes plāniem.
	<i>"Kā veicināt kredītēšanu reģionos?"</i>	ALTUM valdes locekļu dalība Latvijas Bankas organizētā paneldiskusijā par kredītēšanas veicināšanu reģionos un praktisku risinājumu izstrādi.
	<i>Konkurss "Laukiem būt!"</i>	Uzņēmējdarbības aktivitātes veicināšana laukos , iesaistot jauniešus, veicinot viņu kompetenču attīstību un iesaisti uzņēmējdarbībā laukos sadarbībā ar Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centru, vienlaikus veicinot vienmērīgāku reģionālo attīstību Latvijā
	<i>LTRK rīkots vebinārs par ALTUM programmām</i>	Vebinārs par ALTUM atbalsta programmām LTRK biedriem ar ALTUM valdes priekšsēdētāju Reini Bērziņu.

	"Naudas cena" tēma: Hipotekārā kredītēšana. Kas notiek ar kredītprocentiem un banku politiku.	ALTUM valdes priekšsēdētāja Reiņa Bērziņa dalība TV24 raidījumā " <u>Naudas Cena</u> " par hipotekāro kredītēšanu
	Energogranta publicitātes pasākums	EIB energogranta piešķiršana Rīgas pilsētai. Ar energogranta atbalstu tiks audītētas vairāk nekā 300 sabiedriskās ēkas.
Izglīdība	Lekcijas universitāšu studentiem	ALTUM pārstāvju lasītas lekcijas vides inženierijā Rīgas Tehniskās Universitātes studentiem. Lekcijas par biznesa plāna veidošanu RISEBA, Rīgas tehniskajā koledžā, augstskolā 'Turība' un Rīgas Stradiņa universitātē. Rīgas celtniecības koledžā lasītas lekcijas par aktualitātēm ēku silināšanā .
	Finanšu Pratifbas veicināšana	Lai īstenotu <u>Latvijas iedzīvotāju finanšu pratifbas stratēģiju 2021.–2027.gadam</u> , 20 partneri no valsts, privātā un nevalstiskā sektora, tostarp ALTUM, ir parakstījuši sadarbības memorandu . Partneri apņemas kopīgiem spēkiem paaugstināt Latvijas iedzīvotāju finanšu pratifbu, uzlabojot iedzīvotāju kompetences, veidojot ilgtspējīgu finanšu pratifbas kultūru, nodrošinot kvalitatīvu finanšu vidi un veidojot stratēģisku un uz sadarbību vērstu institūciju pieeju finanšu pratifbas pilnveidošanā. 2024.gadā ALTUM pārstāvji piedalījās Latvijas Bankas finanšu pratifbas darba grupā , lai dalītos ar ALTUM / valsts atbalsta pieejamību.
	Sadarbība ar izglītības iestādēm	ALTUM pārstāvji sadarbojas ar dažādām augstākās izglītības iestādēm, lai veicinātu ALTUM programmu atpazīstamību, piedalītos studentu diplomdarbu vērtēšanas komisijās un izglītotu studentus par biznesa uzsākšanas iespējām. 2024.gadā ALTUM sadarbojās ar Latvijas Biozinātņu un tehnoloģiju universitāti, Latvijas lauksaimniecības un meža zinātņu akadēmiju un Rīgas Stradiņa Universitāti.
	Latvijas SMU pasākumi #CitsBazārs	Jaunas uzņēmēju paaudzes un nozares ekspertu izglītošana, mācību procesā sasaistot teorētiskās zināšanas ar praksi, iesaistoties Junior Achievement Latvia programmā " Skolēnu mācību uzņēmums " (SMU)
Sabiedrības labklājība, demogrāfija	Sociālās uzņēmējdarbības piču konkurss "Tam labam būs augt 2024"	Konkurss radīts ar mērķi stiprināt sociālo uzņēmējdarbību Latvijā un godināt labākos sociālās uzņēmējdarbības piemērus. Organizē Latvijas Sociālās uzņēmējdarbības asociācijakopā ar Luminor banku.
Nozares attīstība	Konkurss "Eksporta un inovācijas balva"	Jaunu un eksportspējīgu produktu ražošanas veicināšana , popularizējot Latvijas komersantu sniegumu un paužot <u>atzinību</u> par tirgus nodrošināšanu ar augstas kvalitātes pašmāju ražojumiem, inovāciju ieviešanu un rūpnieciskā dizaina izstrādi. Konkurssā ALTUM pasniedza specbalvu kategorijā " <u>Drošs eksportētājs</u> "
	Finanšu nozares asociācija	<u>Finanšu nozares ilgtspējīgas attīstības veicināšana</u> , sadarbības grupās ar komercbankām padziļināti fokusējoties uz kredītēšanas attīstību, personāla, komunikācijas, juridiskajiem un citiem jautājumiem un veicinot viedokļu apmaiņu un

		lēmumu pieņemšanu Latvijas sabiedrības interesēs.
	Eiropas Investīciju Bankas konference "FI Campus 2024"	ALTUM pārstāvju dalība FI Campus 2024 paneldiskusijās par energoefektivitātes finanšu instrumentiem un ilgtspējīgām investīcijām.
Ietekme uz vidi, zaļā domāšana, ilgtspēja	<i>Baltic FinReg Summit</i>	ALTUM pārstāvju dalība juridiskā biroja COBALT rīkotajā Baltijas konferencē Baltic FinReg Summit paneldiskusijā "Will EU Green Loan Label and EU Green Bonds regulation make a difference in green transition and reducing risk of greenwashing?"
	<i>Konference Ilgbūtība</i>	Dalība forumā Ilgbūtība, kura mērķis ir nodrošināt ilgtspējīgu nākotni. Esot klimatu pārraudzības periodā, kas būtiski ietekmē cilvēku labklājību, ekonomiku un drošību, kā arī rada lielu spiedienu uz uzņēmumu darbību, tiek meklēti risinājumi, kā ar ilgtspējīgu un viedu, sabiedrībai, cilvēkam draudzīgu darbību panākt ekonomisko labumu. 2024.gadā forumā ar prezentāciju "Kā soli pa solim pielāgoties jaunajām piegāžu ķēžu dekarbonizācijas prasībām?" uzstājās ALTUM valdes priekšsēdētājs Reinis Bērziņš.
	<i>Konference "EMAS un korporatīvā ilgtspēja"</i>	Uzstāšanās Vides pārraudzības valsts biroja organizētajā konferencē vides pārvaldībai un aprītes ekonomikai veltītu konferenci "EMAS un korporatīvā ilgtspēja" , kurā ar savu pieredzi korporatīvajā ilgtspējā un vides pārvaldībā dalījās eksperti no finanšu, ekonomikas, vides aizsardzības un citām jomām, tai skaitā ALTUM pārstāvis.
	<i>Baltic Sustainability Management Award</i>	ALTUM pārstāvja dalība žūrijas komisijā, lai izvērtētu labākos ilgtspējas vadītājus Baltijas valstīs
	<i>Latvijas Bankas un Rīgas Ekonomikas augstskolas Debašu kluba rīkotais pasākums "Zaļie argumenti: debātes par ilgtspējīgām finansēm"</i>	ALTUM pārstāvja dalība SSE Riga un Latvijas Bankas debatēs, kurā ilgtspējas jomas eksperti ar SSE Riga debašu kluba biedriem debatēja par nepieciešamību ilgtspējīgas finanses integrēt uzņēmējdarbībā un ekonomikā.
	<i>Latvijas zvērinātu revidentu asociācijas 30 gadu konference</i>	ALTUM valdes priekšsēdētāja Reiņa Bērziņa prezentācija "Kā ilgtspēja ienāk uzņēmumu ikdienā? Par dekarbonizāciju un valsts un ES atbalstu".
Eksports	<i>Ekspertu uzstāšanās forumos un semināros</i>	Lai veicinātu eksporta attīstību, ALTUM pārstāvji dalījušies ar ekspertīzi LTRK un "Tet" rīkotos semināros un forumos

Paziņojums par korporatīvo pārvaldību 2024.gadā ir publiski pieejams latviešu un angļu valodā ALTUM telpās Doma laukumā 4, Rīgā un elektroniskā veidā – interneta mājas lapā www.ALTUM.lv, sadaļas "PAR ALTUM"/ „ILGTSPĒJA UN PĀRVALDĪBA” apakšsadaļā "[Korporatīvā pārvaldība](#)".

Reinis Bērziņš
 Valdes priekšsēdētājs

ŠIS DOKUMENTS IR ELEKTRONISKI PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU